

قونچا

آ. انليار

۱. پرده

کاراکترلر :

قونچا 8-9 ياشيندا قيز، گول ساتان

آيدين 24 ياشيندا معلم، يازيچى

جلال 26 یاشیندا معلم، نقاش، آیدینین دوستو

آنا قونچانین آناسی، یاشی 30.

کیچیک قیز ، یاشی 9. قونچانین تانیسی

کیچیک اوغلان، یاشی 10. قونچانین تانیسی

دوكدور ، مریض خانادا

پرستار ، مریض خانادا

ایکی پولیس، پیادا یولوندا

شوفر، خییاواندا

دوكانچی، دوكاندا

یولدان گنچنلر، کیشی و آرواد-اوشاقلار

1 . صحنه - خیابان

قونچا، اینینده اسکی مانتو، باشیندا چارقت، پیادا یولوندا، بیر باققال دوکانینین کناریندا دوروبدور. دوکانین قاباغینداکی میزین اوستو، تاباق-تاباق چنشیندلی نیمیشلرله دوزولودور. قونچانین یانیندا بیر نایلون سطح وار کی، ایچی دولودور جوره-به-جوره گوللر ایله. اونون اینده ایکی دسته گول وار، و «آی گول آلان...»، هارایلییر .

کیشی و آرواد اوشاق گلیب-گنديرلر .

ماشینلارین سسیندن آدامین باش-قولای گندير .

قونچا آی خانیم تزه گول... آی آغا تزه گول... سال یادا ، قویما قالالا... گل
آپار ها، اوجوز دور، اوجوز ... آی گول آلان!...

ایکی اوشاق، قیز و اوغلان، قونچانین یانینا گلیرلر. قیزین قوجاغیندا
بیر نچه دسته گول وار. و اوغلانین بوینوندان آسدیغی تاختا قوطودا،
فندق، سیغارا، ساققیز و ها بنله بیر شنیلر گوزه دییر.

قیز اوشاغی بیر شئی ساتیب سان؟

قونچا یوخ.

قیز اوشاغی منده ساتمامیشام.

اوغلان اوشاغی آما من، بیر پاکنت سیغار ساتمیشام.

قیز اوشاغی یالان دئییر، ساتمییب.

قونچا گوپ انلیر سن؟

اوغلان اوشاغی یوخ واللاه، فقط بیر پاکنت سیغار ساتمیشام.

بو آرادا اوشاقلار گورورلر ایکی کیشی، پولیس، گلیر. تو دابانا
قاجیرلار. قونچا گول سطیلی نی گوتوروب دوکانا سوخولور.

دوکانچی (شنیلری دوزه-دوزه) اوشاق، اولار بیزی اینجیت میهن؟
آخیردا بیر گون پولیس سنی توتاجاق ها... بونو آنایان دنمهلییم، بنله
اولماز.

قونچا (قور خوب. سوکوت).

پولیس لر گلیب توکاتین قاباغیندان کنچیرلر. قونچا احتیاط لا، قاپی دان
سول-ساغا باخ-باخا انشیه چیخیر.

آيدين هميشكى كيمي، هفته‌ده بير يول قيز اوشاغيندان گول آلماق
اوچون توكانين قاباغيندان گنجير.

آيدين سلام خانيم قيز، منيم دسته گولومو ساخلاييب سان؟

قونچا (سطيلي گورسه تره ك) بلي آغا، ساخلاميشام. باخين هان سيني
ايستر سيز گوتورون.

آيدين (ببر دسته گول سنجير) چوخداندى سن نن تانيشام. اولار آديبين
سوروشام؟

قونچا آديم قونچا.

آيدين منيم ده آديم آيدين. من مدرسه‌ده اوشاقلارا درس وئريره م.

قونچا بس سيز آغا معلم سيز .

آيدين هيه. سنده مدرسه يه گنديرسن؟

قونچا يوخ. منيم سيجيليم يوخدور. آتام ايستيردى آلسين كي، اولدو. آنام
دنيير لازيم ديبل مدرسه‌يه گندهم. من گرک ايشلييهم. هر نه چيخسا گنده
خئييردير.

آيدين ايستيرسن مدرسه‌يه گندسن؟

قونچا بلي، ايستيرم. آما من گرک ايشلييهم. بيز كاسيبيق.

آيدين آل! بودا گولون پولو. گلن پنشميه يه گنده بير دسته ساخلارسان.

قونچا (جيبلىرينده خيردا پول آختارا-آختارا) اولسون ساخلارام.

آيدين جانيم خيردا پول آختارما، لازيم ديبل. قالانى قالسين سنه. خدافظ

قونچا خدافظ .

آیدین بیر آز دوکاندان اوزاقلاشیبدير. پولیس لر دؤنوب گلیرلر. قونچا اونلاری گؤرک شئی-شویون گؤتوروب قاچیر. بیردن-بیره، اوجادان تورموز سسی گلیر. آیدین دؤنوب گؤرور قونچا خییابانین اورتاسیندا یئرہ سرلنیبدير.

آیدین (قاچا-قاچا سسلیر) قو...ن چ...آ!

شوفر بیئیم قالاسان! ماشینین قاباغینا قاچیرسان منی یازیق ائلییه سن؟

آیدین سؤیوش ائلمه، یاردیم ائلہ اوشاغی صحییهه آپاراق .

شوفر آغا! بو سیزین اوشاغینیزدی؟

آیدین یوخ! تانیسیمدير...

پولیس لر گلیب تصادفه یئتیشیرلر و اوشاغی مریض خانایا گؤندیرلر.
دوکانچی

قونچا-گیلین قونشوسونا تنلنّفون ائلیب اونون آناسینا خبر وئریر .

۲. صحنه- مریض خانایا

مریض خانادا اوتاق. دوختور، پرستار، آیدین، قونچانین آناسی،
مریضین یانیندا دیرلار. قونچا آییلیبدی، آما حالی هلہ یاخچی دییل.

دوكدور شانس گتیریب کی، بیر شئی اولماییب. آما بیر هفته بوردا
قالمالی دیر.

(دوكدور و پرستار گنديرلر.)

قونچا ماما! قورخما، من اولمه ميشهم. بيرجه يارپاق كيمين اسيره م!

آنا (آغلايا-آغلايا) بالا اولومدن قورتولدون.

آيدين اسمه بين ده گندر، قورخما.

قونچا ماما! گوللريم نئجه اولدو؟

آنا بيلميرم قيزيم.

آيدين هامى سيني ييغيب گتير ميشيك. اونلارى من ائوه اپار اجاغام. بودا پولو، آنان آلير؛ راضى سان؟ (پولو وئرير)

آنا چوخ ساغ اولون.

قونچا هييه راضييام. عمى چوخ ممنون، سيز منيم بابام كيمي چوخ مهربان سيز.

آيدين خواهش انليره م. بير ايش گورمه ميشهم. من ايندى گنديرم، صباح گننه گليب سنه باش وور اجاغام. خدا-حافظ.

(آيدين اوتاقدان چيخير.)

قونچا خدافظ.

آنا خدا-حافظ.

۳. صحنه- دوست

آيدنين اوتاغى. ميز، ساندل، موبيل. بير نئجه دنه يازيچى تابلوسو دووردا. كيتابلار قفه سهده. لابتوپ يازى ميزينين اوستونده و ايكي بويوك گولدان، ميزين بوجاقلاريندا. آيدين اوتوروب ميزين قاباغيندا، اينده كيتاب تئلنوفون زنگ وورور. جلال آيدنين دوستو ايستيرر اونو گورسون؛ و بير آزدان سونرا اچرى گلير.

جلال هئج بلدی سن هارداسان؟ ایکی گوندو زنگ وورورام یوخسان.

آیدین بیلیرسن نیه یوخام؟

جلال یوخ، بیلمیره م.

آیدین بس بیل کی، باشیم آغریبیر، ایستیره م باشیما بلا اچام!

جلال مبارک اولسون. ائولنیر سن؟

آیدین گوی گنت بابا ده، ائله بیل کئفین گلیب ها! هله بیر بئلن سفئه لمه میشم.

جلال یاخچی، بس دردین ندیر؟

آیدین بیر کیچیک دوستوم وار، آدی قونچادیر، خییاواندا گول ساتیر. ایستیرم اگر اولسا بو گونلر آدینی مدرسهیه یازدیرام. البته خرچینی گرک جیبیمدن وئر م، بو هئج زاد حقوقمدان. آتاسی اولوبدور، آناسینین دا بیر دوز-عملی ایشی یوخدور. بس ایندی بیلدین باشیمین هاراسی آغریر؟

جلال بیلدیم، باشییین ایچی آغریبیر، بئینین خاراب دیر، آغلین ایشلمیر. توتدوق بو ایشی گوردون، او یاندان ووردو صباح سن بیر چتین لیه دوشدون، یا باشییان بیر بلا گلدی، اوندا بو اوشاق نجه اولاجادی؛ کیم اونا بئنتیشهجک؟ بو گوللری ده اوندان آلیبسان؟ بس بونا گوره بورانی گولوستان باغی ائله میسن.

آیدین هیه، اوندان آلمیشام. یاخچی دیر کی، ایندی بیلهسن، ایه بیر گون عمی آیدین اولماسا، عمی جلال همیشه اونون باشی اوسته اولاجاقدیر.

جلال وای دده م وای! سن منی ده بو ایشلره قاتیرسان؟ یوخ قارداش یوخ، منیم اوستومده حساب ائلمه، من بو تله یه دوشمره م.

آیدین قورخما، منه بیر شئی اولماز. ایندی عمی سهند دورور، ایه صباح دا اولماسا، عمی ساوالان کی، ها وار.

جلال یوخ قارداش یوخ، منی قاتما! منیم سهند ساوالاندان باشیم چیخماز. آغریماز باشیما دسمال باغلیبا بیلمرهم. منیم منجیملیک ده الیمن گلمز.

آیدین باشین چیخار، یاخچی دا چیخار، من اولماسام گؤررسن کی، چیخار.

جلال سن اولماسان من ده اولموشهم. اولونون الیندن هنج بیر ایش گلمز. اولار بیر منه دئیسه سن بو ایشلرین نتیجه سی ندیر؟

آیدین آناق سن ائلییه بیلرسن بیر گؤزل تابلو، من نن دوستومدان چکهمسن. اودا اولار سنین بویوک اثرین.

جلال یوخ! چکمره م. من بیر شئی گؤرمهم چکمه ره م. سنین ده خیالاتین دردیمه دیمز.

آیدین گؤررسن و چکرسن. آرخابین اول!

جلال فیکر ائله! بیر اوشاغی مدرسه یه گؤنדרمک له، خیاباندان اوشاقلار بیغیشارمی؟ بیر اوشاغین خرجینی وئردین هر شئی دوزلیب قورتولارمی؟ مینلرجه اوشاق خییاواندا وار، ایسته بیرسن اونلارا نه ایش گؤره سن؟ جانیم گوزوم یوخ، بو یول کی، سن گئدیرسن "حاتم طایی" یولودور. منیم یولوم دئییل. من بیلیرم دلای سن، عاشیق سن، حاتم طایی سن، نه سن؟ یوخ، بلکه ده بونلارین هامی سی سان! آما من بیلیرم کی، بونلارین هنج بیرسی دئییلهم. توتاق یوز نفر اوشاغی بیغدین بیر بییره، او بیریلره نه یاردیم ائلیه بیلهمکسن؟ ایندی گلدیک بیر شهرین خیابان اوشاقلارینی بیغدین بیر بییره، باشقا شهرلرده کی اوشاقلارا نه خدمت انده بیلهمکسن؟ خرج-مخاریجی هارادان گتیره جکسن؟

آیدین دولت و جماعتدان آلاجاغام.

جلال نه دولت پول وئره ر، نه ده جماعت! اگر وئرسلر ده ائله آز اولار کی، بیر شئییه دیمز. یادا اوردا-بورد اوشاقلار اوچون نچه دنه ائو آچارسان، گئنه ده مینلرجه اوشاق خییاواندا آوارا قالار. درد کؤکدن، ایریشه سیندن گرک کسپل سین، یوخ باش بوداقدان.

آیدین دردی هم ایریشه سیندن و هم ده باش بوداغیندان کسجیک. خیالین راحت اولسون. هنج بیر شئی اونوتاریق.

جلال یاخشی، کس گۆره ک.

آیدین مدرسه یه آد یازدیرما زامانی گنجیدیر. پیس وخت دیر. سن خانیم مدیر اینن دوست سان، دانیش یئی شاگردی قبول ائتسین؛ منده اوشاغین آناسینی آپارارام اداره یه سیجیلی آلسین .

بیلیرسن، ائلییه بیلمریک الی قویوب الین اوستونه اوتوروب هوروت-هوروت باخاق. و بو قونچالار دا آچیلمامیش سولالار. بونلارین اودوندا یانیب کول اولماق گرک. ایندی سن بونون آدینی نه قویورسان قوی، دلی لیک، عقل سیزلیق، وور غونلوق، اؤنملی دنییل، اؤنملی بودور کی، بونلارا بیر ایش گۆره ک، هنج اولمازسا دوداقلاریندا بیر گولوش قونچاسی آچیلسین. ایستیرسن گندیب ائولنیب غلام اولاسان؟ یا گندیب درس اوخویوب دوکتورا آلاسان؟ بونو بیل، اگر بو ایشلرین دالی سیجا گنتسن، دوکتورا آلیب میز صاحابی اولسان، اوزوم گلیب میزین اوستونه اوتوراجام!

تویوق اول گلیب یا یومورتا؛ منه تویوق-یومورتا مسئله سی چیخارتما؛ دردی هم ایریشه سیندن ووراریق همده باش بوداغیندان؛ بیر دسته اورادان وورار، بیر دسته ده بورادان. بو ده ده-ننملی موشکوللری، گرک هر تاییدان تابدالایاسان.

تابلولارییین پولون قوی قیراغا، منده نه کیتاب چیخارتدیم پولونو قویارام اونون اوستونه، لازیم اولاجاق.

جلال یاخشی. بس من گندیب دانیشارام.

آیدین دانیشارام یوخ، گرک راضی ائده سن.

جلال نییاریان قالما! ایندی د گۆروم نه وخت بو اوشاغی نان تانیش اولدون؟

آیدین گل اونو دا سنه تعریف له ییم...

(صحبت انلييه-انلييه اوتاقدان انشييه گنديرلر.)

۴. صحنه

آرزو

قونچا مريض خانادا تخت اوستونده اوتوروب، بير کارتون فيليمه باخير.
بیر آز سونرا فيليم قورتولور.

او تئلويزيونو باغلايیر. بو آن آيدین الينده بير هدييه ايچرييه گيرير.
ايکيندى چاغی دير. مدرسه لر تزه تعطيل اولوبلار .

آيدین سلام. عمی جان، ننجه سن، کنفین ياخچی دير؟

قونچا (او تاختيندان اشاغی ينيب سوروتمه لرینی گنيب ال وئرير).
مئرسی، ياخچيام. يالنيز بير آز اوز ايچيمده اسيره م.

آيدین اودا گندر. گل، بو هدييه نی سنه گنير ميشم.(وئرير الينه)

قونچا آچا بيلرم؟

آيدین نيه يوخ، سنه گنير ميشم.

قونچا (آچير). اوه! رنگ ميدادی، نقاشی دفتري، آدامس و شاقالات. چوخ
ساغ اولون. نقاشی آز باجاريرام. يالنيز هر دن-بير دوستوما چک ميشم،
آپاريب مدرسه يه ياخچی دا نومره آليدير.

آيدین اوه! بس سن ياخچی باجاريرسان. دنئيرديم به هله گرک بونو سنه
اؤرگهدم.

قونچا بلی، ايستيرم اؤرگشهم.

آيدین بس گل بير شئی چکک. دی، نه ايستيرسن چکسه سن؟

قونچا بیر پوفله ک. اییی اولسون. بئله ده گۆیه گنتسین(الینین حرکتی ایله پوفله بین گۆیه گنتمه سینی گؤستریر.)

آیدین سن چک من باخیرام.

قونچا (چکیب قورتاریر). یاخچی دیر؟

آیدین چوخ گۆزه لدیر. من سن یاشیددا اولاندا بله باشارمیردیم.

قونچا مئرسی.

آیدین دئدین اؤز ایچینده اسیرسن، نجه؟

قونچا بئله ها! (او اللرینی یوموب باش-بدنه نینی تیتره دیر.)

آیدین بیلدیم، نیگار ان اولما، گندر قالماز. دؤزمک گرک. توختادین بوردان گنتدین، ایسته بیرسن گننه گول ساتاسان؟

قونچا پول لازیم دیر. هیه، من گرک ایشلییه م. اولماز کی، ماماما کؤمک

ائله مییه م.

آیدین یوخ! پول، ایشه و آنايان فیکیر ائلمه! ایستیرم بیلهم اؤزون نه ایستیر سن؟

قونچا (فیکیر ائلییر). اؤزوم نه ایستیرم؟ ایستیرم اوینویام.

آیدین او یون باجاریرسان؟

قونچا خسدر چین(ناقیش لی)، مئشداش(بئشداش)، توپ اوینو و ها بئله بیر شئیلری باجاریرام.

(او الینین حرکتی ایله او یونلاری گؤستریر.)

ایستیرم مدرسه یه، گزمیه گنده م. یوخ اولماز. اوندا داها بولد اشلاریمی گۆره بیلرمه م. او زمان اونلار خییاباندا آدامس، گول، سی دی ساتاچاقلار و ماشین شوشه سی سیله جکلر. داها بیر سی سی تاپیلماز کی، من نن اویناسین.

آيدىن نيه، آبرى اوشاقلار وارديلار، اونلارلا دوست اولوب اوينارسان.
مدرسهيه ده گنتسن گننه تزه يولداشلار تاپارسان.

قونچا يوخ! ايسته ميرم تاپام!

آيدىن نيه؟ ادام يئنى يولداشلار تاپسا كى، قولاي اولماز.

قونچا يوخ! ايسته ميرم يولداش تاپام!

آيدىن اولار ديهسن نيه ايسته ميرسن؟

قونچا دوستوم اولوبدور!

آيدىن حيفا! چوخ آجىندىم، ناراحات اولدوم؛ هاواخت، نيه اولدو؟

قونچا نچه آي بوندان قاباق. بيليرسيز من ده اوننان اولدوم! يعنى ايستدوم
اولوم اما قويماديلار! بير گون گلديلر اونو ماشينا قويوب قيبيريستانليغا
آپارديلار. تزه معتاد اولموش دو. اونجهدن من بيلميرديم، ائلكى بيلدوم چوخ
آغلاديم. اونو چوخ ايسترديم، چوخ مهربان ايدى. چوخ ياخچى ايدى.
چوخ آغلاديم. بيلهسينه دنديم سن آلا اوتور! بو ايشين دالى سيجا گنتمه!
دئدى، ياخچى، اما گننه گنتدى، بوراخمادى. بيليرديم اولجك، اولدو ده!

آغلاديم آغلاديم، چوخ دا آغلاديم! آغلاميبايديم؟ آخى يولداشيم ايدى،
ايستيرديم بيلهسينى، گوزومون قاباغيندا ساغليغىنى آرادان آپايردى، من
ده بيليرديم كى، اولهجك! بوردان-وردان ائشيتميشديم بنله بير اوشاقلار
تئز اولورلر. چوخ قورخوردوم. چوخ! او اولدو، من ده نوخوش اولدوم!

بير گون گوردوم آناسى بير دسته گول الينده ميندى اوتوبوسا. من ده
دوردوم ايكيمچى اوتوبوسا ميندوم. و اونون دالى سيجا گنتدوم. گوردوم
گولو قويوب اونون قيبيري اوستونه آغلايير. دوزدوم قورتولوب قابيديب
گنتدى. آخشام ايدى. گنتدوم يولداشيمين قيبيري اوستونه، اوزومو داياديم
تورپاقلارينا، سريلدوم. شيرين-شيرين دويونجا آغلاديم؛ يالوارديم قابيني
آچسين منى ده آلسين اوز يانينا اما آچمادى. قالديم آغليا-آغليا... هنج
بيلدوم داها نه اولدو. بيرجه او زامان آييلدوم كى، صبح ايدى،
قيبيرسانليغين صاحابى (گوزتچيني آنلادير) منى اوياتدى و اوز دفترينه

آپاردی. سونرا پولیسی چاغیریب منی اونلارین ائلینه وئردی. مامام خبر وئرمیشدی کی، من ایتیمیشم .

بوخ! ایسته میرم بئله بیر یولداشیم اولسون. ایسته میرم بیری نن دوست اولوم. قورخورام گننه بیر شئی اول، سؤزه باخمایا دوشه اوله. آخی بیلیرسیز، آدام یولداشینى ایستیر، چوخ-چوخ دا ایستیر. بوتون گؤیلره، دنیزلرجهن؛ بوتون اولدوزلارین سایى قدری.

(اللى ايله گننیش لیگی و چوخلوغو گؤستیر)

بئله بیر سنوگیلى یولداشیم دوشوب اولدو. من ده ایستدیم اونون یانیندا اولم، اوندان آیری دوشومیم... بیلیرسیز... (آغلایر).

آیدین جانیم، گؤزوم آغلاما! باغیشلا کی، دردی بین دئدیم. بیلیرم چوخ آغیر و آجی دیر. چوخ-چوخ.

منده بیر گون حس ائتدیم دوستوم کئف سیز دیر. ساغلیغینی الدن وئیر. ائله بیلدیم کی، معتاد اولودور، أمما یانیندا دئییلدیم دردینی یاخچی سوروشوب بیلیم و یاردیم ائدم. قالدیم درد ایله گومان آراسیندا آوارا، یاندیم آغلادیم. من یاش تۆکدوم أمما کیمسه آنلامادی نند؟

قونچا منی آنلادیلار سیزی آنلایلار؟ منی آنلایاندا سیزی ده آنلایاجقلار. سیزدن ایراق، سیزدن ایراق، بؤیوکلر چوخ کیچیک دیرلر!

آیدین اولسون، یولداش لبق ایشینی اؤزون بیلسن. دئدین ایستیرسن مدرسه یه گنده سن، ایه آنان گؤندرسه گؤندرسن، هن؟

قونچا نیه گنتمه م، هیه گنترم. ایستیرم گندهم. ایستیرم یازام، اوخویام، نقاشی چکهم. خییاواندا یازیلاری اوخویام. ایستیرم هر نیی اؤیرمه م (سؤز ایله حرکتی بیرلشیر). گونده خیابانلارا دوشونجهن مدرسه یه گندهم. داهبا بو خانیم او آغایا یالوارمایام مندن بیر شئی آلسینلار. منیم هنج زادیم یوخدور. منیم نه سیجیلیم وار نه ده پالتاریم، نه دفتر کیتابیم، نه ده کیفیم. هنج، هنج زادیم یوخدور. بیه اولار کی، منی مدرسه یه قویلار؟

آیدین آنانلا دانیشاجام. باخاق گورک اولار یا اولماز. اؤنجهن ایستدیم بیلیم سن اؤزون نه دئیرسن و نه ایستیرسن .

قونچا اۋزوم كى، ايستىرم، ائيه اولسا.

آيدىن عمى جان، چوخ ياخچى، بس اۋزويون گۈزلە، گننە گلەجەيم.
(اونو باغرىنا باسير)

قونچا انلە اولماسين كى، بيردن گنديب گل ميه سيز ها. من سيزى تاپا
بيلمرەم

آيدىن جانيم! نبياران اولما، گلەجەيم. اۋزويون قورو! هلەليك.

قونچا هلەليك (او الينه ميداد -كاغاز گۈتورور) .

۲. پرده

۵. صحنه

آنا

قونچا گيلين ائوى : ۳- او- ۴ بير پنجرەلى اوتاق. ياتيپ- اوتورماغا و
يئمك بيشيرمەيه. دووارين ديبينه قويولموش يورغان- دۈشك، آشپازخانا
هاجاتلارى، و بير تيكيش چرخى گۈزە ديبير. زنگين سسى گل جك،
قادىن (قونچانين اناسى)

ائشيبه چيخيب آيدىنى اچرى كتيرير .

قادىن بو يورون ايلشين (بئر گۈستري)، چوخ خوش گليب سيز. آجليغيز
اولسا بو يورون؛ يوخسوللوغوموزا، ائوين دارليغينا باخماين، اور ييميز
گننیش دير. پنىر- چۈرە ييميز وار، و چاييميز.

آيدىن ممنون. چاي اچره م .

قادىن راحت گلديز؟

آيدىن بلى، بوردا سيزين قونشويوز ائوى گۈرستدى.

قادین بیز سیزی چوخ اینجیدیریک.

آیدین (دیزی اوسته ایلشیر). خواهیش ائلیره م، یوخ، اذیت اولمامیشام. من قونچانین موشکولونو اؤز موشکولوم بیلیرم، بونا گۆره ده ایستدیم سیز اینن بیر دانیشام. راضی سیز اوشاق مدرسه‌یه گئتسین؟

قادین (بیر چای وئریر). نیه گرک راضی اولمایام؟ بو هر آنانین بؤیوک دیلیدی دیر کی، اوشاگی درس اوخویوب بیر ایشین ساحابی اولسون. سنوینیرم کی، بیز بعضی آداملار کیمین یوخسوللوقدان الی باغلی قالیب ایری یوللارا دوشمیشیک، اؤز قیچیمیز اوسته دور موشوق؛ آتا-آنام دا اللریندن گلنه قدر بیزه یاردیمچی اولوبلار. آما انله موشکوللر وار کی، قویمورلار بیزی راحت یاشیباق. قونچانین سیجیلی سی یوخدور .

آیدین بونو قونجا دا منه دئدی .

قادین چونکی کبین کاغیزیم یوخدور. من نیشانلی اولاندا آتاسی فوت

ائلدی. بیز آلتی آی نیشانلی قالدیق. بو آرادا من بویلو اولدوم. او فهله‌لیک ائلیردی، بیر گون گئتدی ایشه داها قاییتمادی؛ دووار آلتیندا قالمیشدی؛ دئدیله .

(گۆزلی دولور). اوشاق ائوده آنادان اولدو. بونا گۆره کی، او- بو چوخ سۆز چیخارتما سینلار، اونو آلدیم دیشیمه کنددن شهره قاچدیم و بیله‌سین بوردا بؤیوتدوم. من درزی‌لیک ائلیره‌م، ائولرده پالتار یویورام، نیسه چوخ چتین‌لیک گنجینیریک دا. قونجا آتاسینی، گۆرمویوب، اونون تعریفینی بیرجه منیم دیلیمدن ائشیدیبیدیر، آما انله بیلیر کی، اؤز و ده اونو گۆروبدر. نئجه دئییم، هردن بو دا منیم اوری می پارچالاییر. آتاسی چوخ مئهریبان و ایگیت بیر کیشی ایدی... بو چتین‌لیکلره گۆره ایندییه‌جهن من سیرری می بیرینه آچمامیشام. آتام چوخ چالیشدی حاجی آغادان منه بیر کاغاز آلسین، آما اولمادی. او دئییر اؤز و شاهد ایدی بیزیم نیشانلی اولماغیمیزا، آما بونو کبین

كسمه حساب انده بيلمز. دئيير "نه بللى، بلکه ده اوشاق آبرى
بىر كيشى دندىر!" بو ايشه كاغىذ وئره بيلمز. آتام دئيير "بو
ايشين دوزلمهسى آغىر بىر پول ايستىير. وئرسەن حاجى آغايا
اوخويا-اوخويا يازار."

آيدىن سىز آتا-آنانين سىجىللى سىنى گتىره بىلرسىز؟

قادىن گتىرەم.

آيدىن چوخ ياخى. ايشين قالانى منىم بوينوما. بىر تانىش تاپارام، بلکه
اوشاغا بىر سىجىللى آلدىق .

قادىن اولسون، گتىرەم. آما چوخ تأسف اينن دئمەلىيەم كى،
مدرسەنين، خرجىنى وئره بىلمىه جىم.

آيدىن مدرسەنين خرجى منىم بوينوما. خىيالىز راحت اولسون.

قادىن ساغ اولون. سىز بىزه چوخ ايگىتلىك، محببت انديرسىز.
سوروشا بىلرەم

نه چون بىر بلە محببتىز وار بىزه، بو اوشاغا؟

آيدىن بونا گۆركى هله اؤيرنمە مىشم "منه نه! ،،دئىيم.

بلکه بىر گون منده بو فيكرى اؤيرندىم. يادا بىرىسى منه ده
اونو اؤيرتدى. اوندا هر شئىى دوز گۆره جىم، ايندى ترسه
گۆرورەم. بو دا بىر ناخوشلوقدور كى، توتانى تئز اولدورور!

قادىن ياشايىن. يامان گون گۆرمويهسىز. سىزىن باغىشلايىن، من
چوخ گايام. سىز دئدىز كى، قونچانين موشكولونو اؤز موشكولونوز
بىليرسىز.

آيدىن سىز ده ساغ اولون. اصلينه باخساز بو ايشى گۆرمك منىم
بورجومدور. بورجو نه انليه رلر؟ بورجو وئرمك گرک. من ده اوشاق
ايكن چالشميشام. بوتون بو ايشلرى كى، ايندى اوشاقلار خىياواندا
گۆرورلر يادا ايش بىرلرينده، من ده گۆرموشەم. كىيرىت، قاجاق سىغارا،

آدامس، بېلېت، و ھابلە بېر شئىلرى ساتمىشام. سونرا اھک، کرپېچ کورە لرىندە و کاشى، سبزه کارخانالارىندا چالشمىشام. ۸ ياشىندان ۱۴ ياشىناجان. من بوتون بو ايشلردە اوشاقلىغىمى ايتىرىب الدن وئرمىشەم . اونو آمان سىزجا مندن آلييلار. ايندى-نين ايندىسى دە، اونو آرايىرام. بو آرادا بېرىسى يولو ما چىخدى، ھر شئى الېمدن آليپ دئدى "

بو ايشلرى آت قىراغا، بونلار اوشاق ايشى دئىيل، آل كاغىذ قلمى، گئت كىتاب، درس دالسىجا! ,, و ايللر بويو يارديم ائتدى كى، من اوزومو باتلاقدان قورتارام. بونا گۆره دئيه بيلمە م "منە نه ! "

قادىن اودور كى، دئىيىلر ,,يانانين دردىنى يانان بىلر؛ اصلينين دردىنى كرم بىلر. "

آيدىن بس صاباح ساعت ۹-دا ايداره قاباغىندا گۆروشرىك .

قادىن اولسون، گلرە م.

آيدىن ھلەلىك.

قادىن ھلەلىك .

۲. پرده

۶. صحنه

سئوينج

قونچا اوتاقدا. آيدىن، جلال و آناسى اونون گۆروشونه گلييلر. كئف- احوالدان سونرا :

قونچا ماما ، دوكتور دئدى توختاميشام، گنده بيلره م.(سئوينچ ايله خبر
ونرير)

آنا بالا اولومدن قورتولدون. سئوينيرم كى، ساغاليبسان.

آيدين ايندى كى، توختامى سان، بس حاضر اول مدرسه يه گئدسن. بو
كيفين... (جلال سوزو كسير)

جلال بو دا مدرسه پالتارين. آديبين دا يازدير ميشيق.

قونچا (هديه لرى آليب باخير). واى! يعنى من مدرسه يه گنده بيلره م؟
مئرسى عمى جان. مئرسى عمى جان.
(عميلرى-نن ال ونرير)

مئرسى ماما.(ماماسينى اوپور.) هئچ واخت بير بئله سئوينمه ميشديم.
كاش كى، خيابانداكى اوشاقلارين هامى سى مدرسه يه گنده بيلرديلر. كاش
كى، دونيادا هامى اوشاقلار منيم كيمين سئوينرديلر. ايستيرم درس
اوخويوب معلم اولام. ايستيرم قويمويام بير اوشاق مدرسه سيز قال سين.
ايستيرم اوشاقلارين هاميسى سئوينچ-اينن بؤويه لر ...

عمى، نيه اوشاقلارين الى مدرسه يه چاتمير؟ (آيدينا دير)

آيدين عمى جان چوخ چتين بير سوز سوروشورسان! بونو يئكه لنده
بيلرسن. يئكه لنده...

(اوتاقدان انشيبه چيخيرلار)

۷.صحنه

نه جاواب ونرير

آيدنين اوتاغى. تئلفون زنگ چالير. آيدين انوده ديبل. بير نچه ديقه دن
سونرا جلال آيدنين كيليدى اينده اوتاغا گيرير. گوزلرى بره لى قالير!

هر شئی بیر-بیرینه وورولوبدور! آیاغی آلتیندان بیر کیتاب گۆتوروب
عنوانینی اوخویور " گول ساتان اوشاق"; قویور میزین اوستونه :

جلال (اؤز-اؤزوینه) من سنه دئدیم ایشیین وئرمه بیزدن-ینرلرین الینه...
باخ! ائله بیل بورایا قابان گیریبدير، هر شئی ووروبلار بیر-بیرینه!
ایندی بو اوشاغا نه جاواب وئره جیم من؟

بونلارین الی ایلان دیشیندن زهرلی دیر. و اورکلری گندوون سویوندان
کیرلی. سن گۆپرچین کیمی بزمک-دوزکسيز سن، اما ایلان کیمی اویاق
دیبل سن. گۆرمورسن هر شئی زهرلیبیلر، و گوللری آیاق آلتیندا یئره
سورتورلر؟! قوخوق اییی لریندن دورو اورکلرین کۆلگلیینه دالدین، اما
زهرلری سنی بوراخمادی .

گوندوز اوزلرینی بزه دیلر، گنجهلر، آدام اوغور لایئب، اوغورلار کیمی،
ایشلری تالان اولدو...

سن وورغون سان دوستوم، وورغون. سئوگیین گيجيم گلیر، دوست.

یاشاییش، طبیعت، اینسانا دوغرو سئوگی یین ...

سئوگیین گيجيم گلیر، دوست.

دئمدين بو اوشاغا نه جاواب وئره جه يم من.

دئمدين شاگردلری یین نه جاواب وئره جه يم ... آی، قونچا! آی...

(قونچا بیر آغ تور دون اینینده، بالاجا ملک کیمی، ایچری گیریر)

قونچا عمی جان یالقیزسيز ؟

جلال ای وای! اوشاق سن هارا - بورا هارا؟

قونچا عمی جان، سيز منی چاغیردیز. گلدیم دانیشام.

جلال دانیشاسان؟ عمی نن؟

قونچا (او گندیب-گلمه ده. سۆزلرینی بوتون حرکتلری ایله توتوشدورور)

هییه. یالقیز اولمویاسیز. ایستیرم بو کیتابدان دانیشام کی، او غرولارین دیشیندن دوشوبدور.

("گول ساتان اوشاق" الینده) :

من هامی اوشاقلار کیمی بیر اوشاغام. آما، اونلار کیمی یاشامیرام. اوریم چوخ شئیلر ایستیر، آما الیم بیر یئره چاتمیر. ایشلیره م، ائوه خش وئیرم. آما مدره سهیه گنتمیرم. هئج بیلیم نیه. سئوینج، لذت تانیمیرام؛ یاخین دوستوم آجلیقدیر منیم. گنجهلر بیر-بیریمیزین قوجاغیندا یاتاریق. بیر آدم کفی می سوروشماز، حتی ناخوش اولاندا دا. یالقیزام لاپ یالقیز. منی هردن بیر فیکیر باسیر، آتا-آنامین، باجی-قارداشیمین فیکیری. ایستیره م اونلارا تزه پار-پالتار آلیم؛ هاوا سویوق لویوبدور. و دیم، منه ده بیر جوت تزه باشماق آلسینلار کی، آدامس، گول ساتاندا، و ماشین شوشه سی سیلنده آیاقلاریم اینجیمه سین. ایستیرم باجی-قارداشیمین کؤهنه پالتاری اوچون بیر آدم اونلارا توخونما سین .

چوخ ایستیرم بیر تزه دونوم اولسون، آما، ائلکی بونلاری دئییرم، دئییرلر، کئفین سازدیر، پولموز وار؟ هله ائوین کیراسی دالا دوشوبدور .

هردن گیزلینجه بیر آز پول بیغیرام. اوزوم اوچون یوخ، بؤیوکلر اوچون. ایستیرم اونلارا هدیه آلیم کی، سئوین سینلر؛ و من اونلارین گولوشلرینی گوروب سئوینیم. بؤیوکلرین گولوشلرینی چوخ سئویرم. ایه من یانقیلیب گول سهم فاش-قاباقلارینی ساللایب دئییرلر، "بسدی، نو اولوب هر-هر هر یلدرسن". داها گولمک یادیمدان چیخار. بیلیم، بلکه ده بؤیوکلر اؤنملیدیرلر! آتا-آنام ناخوشلادی. پولوم اولمادی اونلاری مریض خانایا آپاریم. قارداشیم ایش تاپابیلمه دی، گنندی دوشدو موخددیر آلیش-وئرشینه، بیله سینی توتدولار .

گونش خانیم دئییم: "هاوا سویوقدور، شاختادیر، قار دیر، گنتمه قال منی قیزدیر ! سؤزومه باخمادی، من ده ناخوشلادیم. قار-یاغیش یاغاندا بیزیم ائوده "نیفی" آغلار، کاسا-بوشقاب ایستر . و دووارلار آنامین اللری کیمی جادار-جادار چاتلایار. هامی یورغون-آرغین ائوه گلر، آتام درددن

اینیلدر، آنام آجیقلانار . ایستیرم اونلاری اؤپم، دیم، بیلهلرینی چوخ سئویرم؛ اما اوتانیرام . ناققاش لیغی چوخ سئویرم. چوخ داشکیل چکمیشم. کاغیز اوستونده؟
یوخ، کاغیز-میداددا، رنگه پولو وئرمیشم. یعنی یوخومدور کی،
وئرم .

من بارماغیملا نقاشی(رسیم) چکمیشم. باشماق، الجک، کاپشن، و
گونش شکیلرینی. قار اوستونده کی، بؤوکلر اوشویه-اوشویه اونلاری
گوروب جانلاری قیزا و دوداقلاری قاچا. اویون-مویونلا دوست دئییلیم.
یئنی تانیش اولموشدوم کی، گئتدیم ایشه. داها زامانیم اولمادی دوست
اولام. اودا منی بوراخیب گئتدی. و بیر-یوللوق منیم اوچون اوزگه
اولوب-قالدی. منی تانیبیرسانمی؟ من او جینقی لی قیزام، او جینقی لی
اوغلانام. او آچیلمامیش نئز سولان قونجایام! من اوشاغام. هامی اوشاقلار
کیمی. آما منیم بیر باشقا یاشاییشیم وار .
منیم یاشاییشی می باشقا یازیبار. قار، بوز اوستونده یوخ، داش-دمیر
اوستونده کی، باشقا بیر اوشاق اولوم ...

جلال آخ قونچا! آخ...!

(او صندلین اوستونده اوتوروبدور. بیر قاچ آن گوزلرینی اللری ایله
توتور. انلکی آچیر، گورور اوشاق یوخدور و اوزو-اوزونه دئییر.)

اوزوندن سونرا... اوزوندن سونرا... اوزون کیمی منی ده دلی ائلدین...!

یوخ، سنی کیمسه آنلاماز! قونچالاری دا...!

سن وورغون سان دوستوم، وورغون. سئوگییه ن گنجیم گلیر، دوست...

وای! دئمیدن من بو اوشاغا نه جاواب وئیرم ...!

پرده دوشور .

QONÇA

1. Pərdə

Karakterlər:

Qonça 8-9 yaşında qız, gülsatan

Aydın 24 yaşında müəllim, yazıçı

Cəlal 26 yaşında müəllim, nəqqaş, Aydının dostu

Ana Qonçanın anası, yaşı 30.

Kiçik qız Yaşı 9.Qonçanın tanıdığı

Kiçik oğlan Yaşı 10.Qonçanın tanıdığı

Doktor Mərixanada

Pərəstar Mərixanada

İki polis Piyada yolunda

Şofer Xiyavanda

Dükançı Dükanda

Yoldan keçənlər Kişi və arvad-uşaq

1.Səhnə - Xiyaban

Qonça, əynində əski manto, başında çarqət, piyada yolunda, bir baqqal dükanının kənarında durubdur. Dükanın qabağındakı mizin üstü, tabaq-tabaq çeşidli yemişlər ilə düzülüdür. Qonçanın yanında bir naylon sətıl var, içində cürə-bə-cürə güllər. O, iki dəstə gül əlində, “ay gül alan...” -Haraylayır. Kişi və arvad uşaq gəlib-getmədə. Maşınların səsindən adamın baş-qulağı gedir.

Qonça Ay xanım təzə gül...Ay ağa təzə gül... Sal yada , qoyma qala...
Gəl apar, ucuz dur ha, ucuz...Ay gül alan!...

İki uşaq, qız və oğlan, Qonçanın yanına gəlirlər. Qızın qucağında bir neçə dəstə gül var. Və oğlanın boynundan asdığı taxta qutuda, fəndək, sığar, saqqız və ha belə bir şeylər gözə dəyir.

Qız uşağı Bir şey satıbsan?

Qonça Yox.

Qız uşağı Məndə satmamışam.

Oğlan uşağı Amma mən, bir paket sığar satmışam.

Qız uşağı Yalan deyir, satmıyıb.

Qonça Gop elirsən?

Oğlan uşağı Yox vallah, fəqət bir paket sığar satmışam.

Bu arada uşaqlar görürlər iki kişi, polis, gəlir. Tu

dabana qaçırlar. Qonça gül sətlini götürüb dükana soxulur.

Dükənçi (şeyləri düzə-düzə)Uşaq, olar bizi incit miyəsen? Axırda bir gün polis səni tutacaq ha...bunu anayan deməliyəm, belə olmaz.

Qonça (qorxub.) Sükut.

Polislər gəlib dükanın qabağından keçirlər.

Qonça ehtiyatla, qapıdan sol-sağa bax-baxa eşiyə çıxır.

Aydın həmişəki kimi, həftədə bir yol qız uşağından gül almaq üçün tükənin qabağından keçir.

Aydın səlam xanım qız, mənim dəstə gülümü saxlayıbsan?

Qonça (sətli görsəterek)Bəli ağa, saxlamışam. Baxın hansını istiyirsiniz götürün.

Aydın (bir dəstə gül seçir)Çoxdandı sənən tanışam. Olar adının soruşam ?

Qonça Adım Qonça.

Aydın Mənim də adım Aydın. Mən mədrəsədə uşaqlara dərs verirəm.

Qonça Bəs siz ağa müəllim siz.

Aydın Həyə. Səndə mədrəsəyə gedirsən?

Qonça Yox. Mənim sicillim yoxdur. Atam istirdi alsın ki, öldü. Anam deyir lazım deyil mədrəsəyə gedəm. Mən gərək işliyəm. Hər nə çıxsaxsa genə xeyirdir.

Aydın İstəyirsən mədrəsəyə gedəsən?

Qonça Bəli, istirəm. Amma mən gərək işliyəm. Biz kasıbıq.

Aydın Al! Buda gülün pulu. Gələn pənsəmbəyə genə bir dəstə saxlarsan.

Qonça (ciblərində xırda pul axtara-axtara)Olsun

saxlaram.

Aydın Canım xırda pul axtarma, lazım deyil. Qalanı qalsın sənə. Xudahafiz

Qonça Xudafiz.

Aydın bir az dükandan uzaqlaşbıdır. Polislər dönüb gəlirlər. Qonça onları görcək şey-şüyünü götürüb qaçır. Birdən-birə, ucadan tormoz səsi gəlir. Aydın dönüb görür Qonça xiyabanın ortasında yerə sərələnibdir.

Aydın (qaça-qaça səsləyir) Qu...n ç...a!

Şofer Yetim qalasan! Maşının qabağına qaçırsan mənə yazıq eliyəsən?

Aydın Söyüş eləmə, yardım elə uşağı səhiyyəyə apararaq.

Şofer Ağa! Bu sizin uşağınızdı?

Aydın Yox! Tanışımıdır ...

Polislər gəlib təsadüfə yetişirlər və uşağı mərixanaya göndərlər. Dükançı

Qonça`gılın qonşusuna telefon eləyib onun anasına xəbər verir.

2. Səhnə Mərixana

Mərixanada otaq. Doktor, Pərəstar, Aydın, Qonçanın anası, mərixin yanındadırlar. Qonça ayılıbdı, amma halı hələ yaxşı deyil.

Dokdor Şans gətirib ki, bir şey olmayıb. Amma bir həftə burda qalmalıdır.

(Dokdor və Pərəstar gedirlər.)

Qonça Mama! Qorxma, mən ölməmişəm. Bircə yarpaq kimin əsirəm!

Ana (Ağlaya-ağlaya) Bala ölümdən qurtuldun.

Aydın Əsməyin də gedər, qorxma.

Qonça Mama! Güllərim necə oldu?

Ana Bilmirəm qızım.

Aydın Hamısını yığıb gətirmişik. Onları mən evə aparacağam. Buda pulu, anan alır; razısan?(pulu verir)

Ana Çox sağ olun.

Qonça Həyə razıyam. Əmi çox məmnun, siz mənim babam kimi çox mehribansız.

Aydın Xahiş elirəm. Mən indi gedirəm, sabah genə gəlib sənə baş vuracağam. Xuda-hafiz. (Aydın otaqdan çıxır.)

Qonça Xudafiz.

Ana Xuda-hafiz.

3.Səhnə- Dost

Aydının otağı. Miz, səndəl, mobil. Bir neçə dənə yazıçı tablosu duvarda. Kitablar qəfəsədə. Labtop yazı mizinin üstündə və iki böyük güldən, mizin bucaqlarında. Aydın oturub mizin qabağında, əlində kitab telefon zəng vurur. Cəlal Aydının dostu istəyir onu görsün; və bir azdan sonra içəri gəlir.

Cəlal Heç bəllidir sən haradasan? İki gündür zəng vururam yoxsan.

Aydın Bilirsən niyə yoxam?

Cəlal Yox, bilmirəm.

Aydın Bəs bil ki, başım ağrıyır, istirəm başıma bəla açam!

Cəlal Mübarək olsun. Evlənirsən?

Aydın Qoy get baba də, elə bil kefin gəlib ha! Hələ bir belən də səfehləməmişəm.

Cəlal Yaxşı, bəs dərdin nədir?

Aydın Bir kiçik dostum var, adı Qonçadır, xiyavanda gül satır. İstirəm əyər olsa bu günlər adını mədrəsəyə yazdıram. Əlbəttə xərcini gərək cibimdən verəm, bu “heç-zad” hüququmdan. Atası ölübdür, anasının da bir düz- əməlli işi yoxdur. Bəs indi bildin başımın harası ağrır?

Cəlal Bildim, başıyın içi ağrır, beynin xarəbdir, ağılın işləmir. Tutduq bu işi gördün, o yandan vurdu sabah sən bir çətinliyə düşdün, ya başıyan bir bəla gəldi, onda bu uşaq necə olacaqdı; kim ona yetişəcək? Bu gülləri də ondan alıbsan? Bəs buna görə buranı gülüstan bağı eləmişən.

Aydın Həyə, ondan almışam. Yaxçıdır ki, indi biləsən, əyə bir gün əmi Aydın olmasa, əmi Cəlal həmişə onun başı üstə var.

Cəlal Vay dədəm vay! Sən məni də bu işlərə qatırsan? Yox qardaş yox, mənim üstümdə hesab eləmə, mən bu tələyə düşməyəm.

Aydın Qorxma, mənə bir şey olmaz. İndi əmi Səhənd durur, əyə sabah da olmasa, əmi Savalan ki, ha var.

Cəlal Yox qardaş yox, məni qatma! Mənim Səhənd Savalandan başım çıxmaz. Ağrımaz başıma dəsmal bağıliya bilmərəm.

Aydın Başın çıxar, yaxçı da çıxar, mən olmasam görərsən ki, çıxar.

Cəlal Sən olmasan mən də yoxam, ölmüşəm. Olar bir mənə deyəsən bu işlərin nəticəsi nədir?

Aydın Ancaq sən eliyə bilərsən bir gözəl tablo, mənənnən dostumdan

çəkəsən. O da olar sənənin böyük əsərin.

Cəlal Yox! Çəkmərəm. Mən bir şeyi görməsəm çəkmərəm. Sənənin də xəyalatın dərdimə dəyməz.

Aydın Görürsən və çəkərsən. Arxayın ol!

Cəlal Fikr elə! Bir uşağı mədrəsəyə göndərməklə, xiyabandan uşaqlar yığışarmı? Bir uşağın xərcini verdin hər şey düzəlib qurtularmı? Minlərcə uşaq xiyavanda var, istəyirsən onlara nə iş görəsən? Canım gözüm yox, bu yol ki, sən gedirsən "Hatəmtayi" yoludur. Mənim yolum deyil. Mən bilmirəm dəli sən, aşıq sən, Hatəmtayi sən, nə sən? Yox, bəlkə də bunların hamısısan! Amma mən bilirəm ki, bunların heç birisi deyiləm. Tutaq yüz nəfər uşağı yığdın bir yerə, o birilərə nə yardım eləyə biləcəksən? İndi gəldik bir şəhərin xiyaban uşaqlarını yığdın bir yerə, başqa şəhərlərdəki uşaqlara nə xidmət edə biləcəksən? Xərc- məxarici haradan gətirəcəksən?

Aydın Dövlət və camaatdan alacağam.

Cəlal Nə dövlət pul verir, nə də camaat! Əyər versələr də elə az olar ki, bir şeyə dəyməz. Ya da orda-burda uşaqlar üçün neçə dənə ev açarsan, genə də minlərcə uşaq xiyavanda avara qalar. Dərd kökdən, irişəsindən görək kəsilsin, yox baş budaqdan.

Aydın Dərdi həm irişəsindən və həm də baş budağından kəsəcəyik. Xəyalın rahat olsun. Heç bir şeyi unutmaq.

Cəlal Yaxşı, kəs görək.

Aydın Mədrəsəyə ad yazdırma zamanı geçibdir. Pis vaxtdır. Sən xanım müdir ilə dostsan, danış yeni şagirdi qəbul etsin; mən də uşağın anasını apararam idarəyə sicilli alsın.

Bilirsən, eliyə bilmərik əli qoyub əlimizin üstünə oturub hürüt-hürüt baxmaq. Və bu qonçalar da açılmamış solsular. Bunların oduna yanmaq görək. İndi sən bunun adını nə qoyursan qoy, dəlilik, ağılsızlıq, vurğunluq, önəmli deyil, önəmli budur ki, bunlara bir iş görək, heç olmazsa dodaqlarında bir gülüş qonçası açılınsın.

İstəyirsən gedib evlənib qolam olasan? Ya gedib dərs oxuyub doktora alasan? Bunu bil, əyər bu işlərin dalısıca getsən, özüm gəlib miziyin üstünə oturacağam!

Toyuq əvvəl gəlib ya yumurta; mənə tuyuq-yumurta məsələsi çıxartma; dərdi həm irişəsindən vurarıq həm də baş budağından; bir dəstə oradan vurur, bir dəstə də buradan. Bu dədə-nənəli müşkülləri, gərək hər taydan tapdalayasan.

Tablolarıyın pulunu qoy qırağa, mən də nə kitab çıxartdım pulunu qoyaram onun üstünə, lazım olacaq.

Cəlal Yaxşı. Bəs mən gedib danışaram.

Aydın Danışaram yox, gərək razı edəsən.

Cəlal Niyaran qalma! İndi de görüm nə vaxt bu uşağınan tanış oldun?

Aydın Gel onu da sənə tərifləyim...

(söhbət eliyə-eliyə otaqdan eşiyə gedirlər)

4.Səhnə

Arzu

Qonça mərixanada təxt üstündə oturub bir karton filimə baxır. Bir az sonra filim qurtulur.

O televiziyonu bağlayır. Bu an Aydın əlində bir hədiyyə içəriyə girir. İkinci çağıdır. Mədrəsələr təzə tətil olublar.

Aydın Səlam. Əmi can, necəsən, kefin yaxçıdır?

Qonça (o taxtından aşağı yenib sürütmələrini geyib əl verir). Mersi, yaxçıyam. Yalnız bir az öz içimdə əsirəm.

Aydın O da gedər. Gəl, bu hədiyyəni sənə gətirmişəm.(Verir əlinə).

Qonça Aça bilərəm?

Aydın Niyə yox, sənə gətirmişəm.

Qonça (açır). Oh! Rəng midadı, nəqqaşı dəftəri, adams

və şaqalat. Çox sağ olun. Nəqqaşı az bacarıram. Yalnız hərdən-bir dostuma çəkmişəm, aparıb mədrəsəyə yaxçı da nömrə alıbdır.

Aydın Oh! Bəs sən yaxçı bacarırsan. Deyirdim bə hələ gərək bunu sənə örgədəm.

Qonça Bəli, istirəm örgəşəm.

Aydın Bəs gəl bir şey çəkək. De, nə istəyirsən çəkəsən?

Qonça Bir püflək. İpi olsun. Belə də göyə getsin(əlinin hərəkəti ilə püfləyin göyə getməsinə göstərir).

Aydın Sən çək mən baxıram.

Qonça (çəkib qurtarır). Yaxçıdır?

Aydın Çox gözəldir. Mən sən yaşiddə olanda belə başarmırdım.

Qonça Mersi.

Aydın Dedin öz içində əsirsən, necə?

Qonça Belə ha!(O əllərini yumub baş-bədəninə titrədir).

Aydın Bildim, nigaran olma, gedər qalmaz. Dözmək gərək. Toxtadım burdan getdin, istəyirsən genə gül satasan?

Qonça Pul lazımdır. Həyə, mən gərək işliyəm. Olmaz ki, mamama kömək eləmiyəm.

Aydın Yox! Pula, işə və anayan fikir eləmə! İstəyirəm biləm özün nə istəyir- sən?

Qonça (fikir eləyir). Özüm nə istirəm? İstirəm oynuyam.

Aydın Oyun bacarırsan?

Qonça Xəsdərçin(naqqışlı), meşdaş(beşdaş), top oyunu və ha belə bir şeyləri bacarıram.(O əlinin hərəkəti ilə oyunları göstərir).

İstirəm mədrəsəyə, gəzməyə gedəm. Yox olmaz. Onda daha yoldaşlarımı görə bilmərəm. O zaman onlar xiyabanda adams, gül, CD satacaqlar və maşın şüşəsi siləcəklər. Daha birisi tapılmaz ki, mənən oynasın.

Aydın Niyə, ayrı uşaqlar vardılar, onlarla dost olub oynarsan. Mədrəsəyə də getsən genə təzə yoldaşlar taparsan.

Qonça Yox! İstəmirəm tapam!

Aydın Niyə? Adam yeni yoldaşlar tapsa ki, qolay olmaz.

Qonça Yox! İstəmirəm yoldaş tapam!

Aydın Olar diyəsən niyə istəmirsən?

Qonça Dostum ölübdür!

Aydın Heyf! Çox acındım, narahat oldum; havaxt, niyə öldü?

Qonça Neçə ay bundan qabaq. Bilirsiz mən də onnan öldüm! Yanı istədim ölüm amma qoymadılar! Bir gün gəldilər onu maşına qoyub qəbiristanlığa apardılar. Təzə mötəd olmuşdu. Öncədən mən bilmirdim, eləki bildim çox ağladım. Onu çox istərdim, çox mehriban idi. Çox yaxçı idi. Çox ağladım. Biləsinə dedim sən alla ötür! Bu işin dalısınca getmə! Dedi, yaxçı, amma genə getdi, buraxmadı. Bilirdim öləcək, öldü də!

Ağladım ağladım, çox da ağladım! Ağlamıyıydım? Axı yoldaşım idi, istirdim biləsini, gözümün qabağında sağlığını aradan aparırdı, mən də bilirdim ki, öləcək!

Burdan-ordən eşitmişdim bələ bir uşaqlar tez ölürlər.

Çox qorxurdum. Çox! O öldü, mən də noxuş oldum!

Bir gün gördüm anası bir dəstə gül əlində mindi otobüsa.

Mən də durdum ikimci otobüsa mindim. Və onun

dalısınca getdim. Gördüm gülü qoyub onun qəbiri üstünə ağlayır. Dözdüm qurtulub qayıdıb getdi. Axşam idi.

Getdim yoldaşımın qəbiri üstünə, üzümü qoydum

torpağa, sərildim. Şirin-şirin doyunca ağladım; yalvardım qarını açsın məni də alsın öz yanına amma açmadı.

Qaldım ağlıya-ağlıya...heç bilmədim daha nə oldu. Bircə o zaman ayıldım ki, sübh idi, qəbiristanlığın sahabı (gözətçini anladır) məni oyatdı və öz dəftərinə apardı.

Sonra polisi çağırıb məni onların elinə verdi.

Mənam xəbər vermişdi ki, mən itmişəm.

Yox! İstəmirəm belə bir yoldaşım olsun. İstəmirəm birinə dost olum. Qorxuram genə bir şey ola, sözə baxmıya düşə ölə. Axı bilirsiniz, adam yoldaşımı istəyir, çox-çox da istəyir.

Bütün göylərə, dənizlərəcən; bütün ulduzların sayı qədəri.(Əlləri ilə

genişliyi və çoxluğu göstərir). Belə bir sevgili yoldaşım düşüb öldü. Mən də istədim onun yanında öləm, ondan ayrı düşməyüm ...bilirsiniz...(ağlayır).

Aydın Canım, gözüm ağlama! Bağışla ki, dərdiyin deşdim. Bilirəm çox ağır və acıdır. Çox-çox.

Məndə bir gün hiss etdim dostum kefsizdir. Sağlığını əldən verir. Elə bildim ki, mötəd olubdur, amma yanında deyildim dərdini yaxçı soruşub biləm və yardım edəm. Qaldım dərd ilə güman arasında avara, yandım ağladım. Mən yaş tökdüm amma kimsə anlamadı nədən?

Qonça Məni anladılar sizi anlayalar? Məni anlayanda sizi də anlayacaqlar. Sizdən iraq, sizdən iraq, böyüklər çox kiçikdilər!

Aydın Olsun, yoldaşlıq işini özün bilərsən. Dedin istəyirsən mədrəsəyə gedəsən, əyə anan göndərsə gedərsən, hən?

Qonça Niyə getmərəm, həyə gedərəm. İstirəm gedəm. İstirəm yazam, oxuyam, nəqqəşi çəkəm. Xiyavanda yazıları oxuyam. İstirəm hər nəyi öyrənəm (söz ilə hərəkəti birləşir). Gündə xiyabanlara düşüncən mədrəsəyə

gedəm. Daha bu xanıma, o ağaya yalvarmıyam məndən bir şey alsınlar.

Mənim heç zadım yoxdur. Mənim nə sicillim var nə də paltarım, nə dəftər kitabım, nə də kifim. Heç, heç zadım

yoxdur. Bəyə olar ki, məni mədrəsəyə qoysunlar?

Aydın Ananla danışacağam. Baxaq görək olar ya olmaz.

Öncədən istədim bilim sən özün nə deyirsən, və nə istəyirsən.

Qonça Özüm ki, istirəm, əyə olsa.

Aydın Əmi can, çox yaxçı, bəs özüyün gözlə, genə gələcəyəm. (onu bağına basır).

Qonça . Elə olmasın ki, birdən gedib gəlmiyəsiz ha. Mən sizi tapa bilmərəm

Aydın Canım! Niyaran olma, gələcəyəm. Özüyün qoru! Hələlik.

Qonça Hələlik(o əlinə midad -kağaz götürür).

2.pərdə

5. səhnə

Ana

Qonça` gilin evi: 3-ü-4 bir pəncərəli otaq. Yatıb-oturmağa və yemək bişirməyə. Duvarın dibinə qoyulmuş yorğan-döşək, aşıpaxana hacatları, və bir tikiş çərxi gözə dəyir. Zəngin səsi gələcək, qadın(Qonçanın anası) eşiyə çıxıb Aydını içəri gətirir.

Qadın Buyurun əyləşin(yer göstərir),çox xoş gəlibsiz. Aclığınız olsa buyurun; yoxsulluğumuza, evin darlığına baxmayın, ürəyimiz genişdir. Pənim- çörəyimiz var, və çayımız.

Aydın Məmnun. Çay içərəm.

Qadın Rahat gəldiz?

Aydın Bəli, burda sizin qonşuyuz evi görsətdi.

Qadın Biz sizi çox incidirik.

Aydın (dizi üstə əyləşir). Xahiş elirəm, yox, əziyyət

olmamışam. Mən Qonçanın müşkülünü öz müşkülüm bilirəm, buna görə də istədim siz inən bir danışam. Razısız uşaq mədrəsəyə getsin?

Qadın (bir çay verir). Niyə gərək razı olmayam? Bu hər ananın böyük diləyidir ki, uşağı dərs oxuyub bir işin sahabı olsun. Sevinirəm ki, biz bəzi adamlar kimin

yoxsulluqdan əli bağlı qalıb əyri yollara düşməmişik, öz qıçımız üstə durmuşuq; ata-anam da əllərindən gələne qədər bizə yardımçı olublar. Amma elə müşküllər var ki, qoymurlar bizi rahat yaşayaq. Qonçanın sicillisi yoxdur.

Aydın Bunu qunca da mənə dedi.

Qadın Çünki kəbin kağızım yoxdur. Mən nişanlı olanda atası fövt elədi. Biz altı ay nişanlı qaldıq. Bu arada mən boylu oldum. O fəhləlik eləyərdi, bir gün getdi işə daha qayıtmadı; duvar altında qalmışdı; dedilər. (Gözləri dolur). Uşaq evdə anadan oldu. Buna görə ki, o-bu çox söz çıxartmasınlar, onu aldım dişimə kənddən şəhərə qaçdım və biləsini burada böyütdüm. Mən dərzilik elirəm, evlərdə paltar yuyuram, nəyisə çox çətinliyinən keçinirik da. Qonça atasını görmüyüb, onun tərifi bircə mənim dilimdən eşidibdir, amma elə bilir ki, özü də onu görübdir. Necə deyim, hərdən bu da mənim ürəyimi parçalayır.

Atası çox mehriban və iyit bir kişi idi...

Bu çətinliklərə görə indiyəcən mən sirrimi birinə açmamışam.

Atam çox çalışdı hacı ağadan mənə bir kağız alsın, amma olmadı. O deyir özü şahad idi bizim nişanlı olmağımıza, amma bunu kəbin kəsmə hesab edə bilməz. Deyir "nə bəlli, bəlkə də uşaq ayrı bir kişidəndir!" Bu iş

kağız verə bilməz. Atam deyir "bu işin düzəlməsi ağır bir pul istəyir .Versən hacı ağaya oxuya-oxuya yazar".

Aydın Siz ata-ananın sicillisini gətirə bilərsiz?

Qadın Gətirərəm.

Aydın Çox yaxşı. İşin qalanı mənim boynuma. Bir tanış taparam, bəlkə uşağa bir sicilli aldıq.

Qadın Olsun, gətirərəm. Amma çox təəssüf inən deməliyəm ki, mədrəsənin xərcini verə bilməyəcəyəm.

Aydın Mədrəsənin xərci mənim boynuma. Xiyalız rahat olsun.

Qadın Sağ olun. Siz bizə çox igidlik, məhəbbət edirsiniz. Soruşa bilərəm nə çün bir bələ məhəbbətiniz var bizə, bu uşağa?

Aydın Buna görəki hələ öyrənməmişəm " mənə nə! deyim. Bəlkə bir gün mən də bu fikri öyrəndim. Ya da birisi mənə də onu öyrətdi. Onda hər şeyi düz görəcəyəm, indi tərsə görürəm. Bu da bir naxoşluqdur ki, tutanı tez öldürür!

Qadın Yaşayın. Yaman gün görmüyorsunuz. Bağışlayın, mən çox gayam. Siz dediz ki, Qonçanın müşkülünü öz müşkülünüz bilirsiniz.

Aydın Siz də sağ olun. Əslinə baxsaz bu işi görmək mənim borcumdur. Burcu nə eliyərlər? Burcu vermək gərək. Mən də uşaq ikən çalışmışam.

Bütün bu işləri ki, indi uşaqlar xiyavanda görürlər ya da iş yerlərində, mən də görmüşəm. Kibrit, qaçaq sığar, adams, bilit, və habelə bir şeyləri satmışam. Sonra əhək, kərpic kürələrində və kaşı, səbzə karxanalarında çalışmışam. 8 yaşından 14 yaşınacan. Mən bütün bu işlərdə uşaqlığıma itirib əldən vermişəm.

Onu amansızca məndən alıblar. İndi-nin indisi də, onu Arayıram. Bu arada birisi yoluma çıxdı, hər şeyi əlimdən alıb dedi"bu işləri at qırağa, bunlar uşaq işi deyil, al

kağız qələmi, get kitab, dərs dalısınca! „Və illər boyu yardım etdi ki, mən özümü batlaqdan qurtardım.

Buna görə, deyə bilmirəm "mənə nə.

Qadın Odur ki, deyiblər „yananın dərini yanan bilər; Əslinin dərini Kərəm bilər".

Aydın Bəs sabah saat 9-da idarə qabağında görüşərik.

Qadın Olsun, gələrəm.

Aydın Hələlik.

Qadın Hələlik.

2.Pərdə

6.Səhnə

Sevinc

Qonça otaqda. Aydın, Cəlal və anası onun görüşünə gəliblər. Kef-əhvaldan sonra :

Qonça Mama , doktor dedi toxtamışam, gedə bilərəm.(sevinc ilə xəbər verir).

Ana Bala ölümdən qurtuldun. Sevinirəm ki, sağalıbsan.

Aydın İndi ki, toxtamısan, bəs hazır ol mədrəsəyə gedəsən. Bu kifin...(Cəlal sözü kəsir).

Cəlal Bu da mədrəsə paltarın. Adıyın da yazdırmışıq.

Qonça (Hədiyyələri alıb baxır). Vay! Yanı mən mədrəsəyə gedə bilərəm? Mersi əmi can. Mersi əmi can.(əmilərinən əl verir).

Mersi mama.(Mamasını öpür.) Heç vaxt bir belə sevinməmişdim. Kaş ki, xiyabandakı uşaqların hamısı mədrəsəyə gedə bilərdilər. Kaş ki, dünyada hamı uşaqlar mənim kimin sevinərdilər. İstirəm dərs oxuyub müəllim olam. İstirəm qoymuyam bir uşaq mədrəsəsiz qalsın. İstirəm uşaqların hamısı sevinc-inən böyüyələr... Əmi, nəyə uşaqların əli mədrəsəyə çatdır? (Aydına deyir).

Aydın Əmi can çox çətin bir söz soruşursan! Bunu yekələndə bilərsən. Yekələndə...
(Otaqdan eşiyə çıxırlar)

7.səhnə

Nə cavab verim

Aydının otağı. Telefon zəng çalır. Aydın evdə deyil. Bir neçə dəqiqədən sonra Cəlal Aydının kilidi əlində otağa girir. Gözləri bərəli qalır! Hər şey bir-birinə vurulubdur! Ayağı altından bir kitab götürüb ünvanını oxuyur" **Gül Satan Uşaq"**; qoyur mizin üstünə:

Cəlal (özü-özünü)Mən sənə dedim işiyin vermə bizdən- yerlərin əlinə... Bax! Elə bil buraya qaban giribdir, hər şeyi vurublar biri-birinə! İndi bu uşağa nə cavab verəcəyəm mən?

Bunların əli ilan dışından zəhərlidir. Və ürəkləri gəndovun suyundan kirli. Sən göyərçin kimi bəzək-düzəksiz sən, amma ilan kimi oyaq deyil sən. Görmürsən hər şeyi zəhərliyiblər, və gülləri ayaq altında yerə sürtürlər?! Qoxuq iyilərindən duru ürəklərin kölgəliyinə daldın, amma zəhərləri səni buraxmadı.

Gündüz üzlərini bəzədilər, gecələr, adam oğurlayıb, oğrular kimi, işləri talan oldu...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir, dost.

Yaşayış, tabeyyət, insana doğru sevgiyən...

Sevgiyən giciyim gəlir, dost.

Demədin bu uşağa nə cavab verim mən.

Demədin şagirdləriyən nə cavab verim ... Ay, Qonça!

Ay...

(Qonça bir ağ tor don əynində, balaca mələk kimi, içəri

girir)

Qonça Əmi can yalqızsız ?

Cəlal Ey vay! Uşaq sən hara-bura hara?

Qonça Əmi can, siz məni çağırıdız. Gəldim danışam.

Cəlal Danışasan? Əminən?

Qonça (O gedib-gəlmədə. Sözlərini bütün hərəkətləri ilə tutuşdurur).

Həyə. Yalqız olmuyasız. İstirəm bu kitabdan danışam ki, oğruların dışından düşübdür (“**Gül Satan Uşaq**” əlində):

Mən hamı uşaqlar kimi bir uşağam. Amma, onlar kimi yaşamıram. Ürəyim çox şeylər istiyir, amma əlim bir yerə çatmır. İşlirəm, evə xəş verirəm. Amma mədrəsəyə getmirəm. Heç də bilmirəm niyə. Sevinc, ləzzət tanımıram; yaxın dostum aclıqdır. Gecələr bir-birimizin qoynunda yatarıq. Bir adam kefimi soruşmaz, hətta naxoş olanda da. Yalqızam lap yalqız.

Məni hərdən bir fikir basır, ata-ana, bacı-qardaş fikiri. İstirəm onlara təzə par-paltar alım; hava soyuqluyubdur. Və diyəm, mənə də bir cüt təzə başmaq alsınlar ki, adams, gül satanda, maşın şüşəsi siləndə, ayaqlarım inciməsin. İstirəm bacı-qardaşımın köhnə paltarları üçün bir adam onlara toxunmuya.

Çox istirəm bir təzə donum olsun, amma, elə ki, bunları deyirəm, deyirlər „kefin sazdır, Pulumuz var? Hələ evin kirası dala düşübdür“.

Hərdən gizlincə bir az pul yığıram. Özüm üçün yox, böyüklər üçün. İstirəm onlara hədiyyə alım ki, sevinənlər; və mən onların gülüşlərini görüb sevinim. Böyüklərin gülüşlərini çox sevirəm. Əyə mən yanqılıb

gülsəm qaş-qabaqlarını sallayıb deyərlər, "bəsdi, nu olub hər-hər hərildirsən?"

Daha gülmək yadımdan çıxar. Bilmirəm, bəlkə də böyükler önəmlidilər!

Ata-anam naxoşladı. Pulum olmadı onları mərizxanaya aparam.

Qardaşım iş tapa bilmədi, getdi düşdü müxəddir alış-verişinə, biləsini tutdular.

Günəş xanıma dedim" hava soyuqdur, şaxtadır, qar.

Getmə qal məni qızıdır ! "

Sözümə baxmadı, mən də naxoşladım.

Qar-yağış yağanda bizim evdə "nifi" ağlar, kasa-boşqab istər.

Və duvarlar anamın əlləri kimi cadar-cadar çatlayar.

Hamı yorğun-arğın evə gələr, atam dərddən inildər, anam acıqlanar.

İstirəm onları öpəm, diyəm, bilələrini çox sevirəm; amma utanıram!

Nəqqaşi çəkməyi çox sevirəm. Çox da şəkil çəkmişəm. Kağız üstündə?

Yox, kağız-midadda, rəngə pulu verməmişəm. Yanı yoxumdur ki, verəm.

Mən barmağımla nəqqaşi(təsvir) çəkmişəm. Başmaq, əlcək, kəpənək, və günəş şəkillərini. Qar üstündə ki, böyükler üşüyə-üşüyə onları görüb canları qıza və dodaqları qaça.

Oyun-moyunla dost dəyiləm. Yeni tanış olmuşdum ki, getdim işə. Daha zamanım olmadı dost olam.

O da məni buraxıb getdi. Və bir-yolluq mənim üçün özgə

olub-qaldı.

Məni tanıyırsanmı?

Mən o cıncılı qızam, o cıncılı oğlanam. O açılmamış tez solan qoncayam!

Mən uşağam, hamı uşaqlar kimi. Amma mənim bir başqa yaşayışım var.

Mənim yaşayışımı başqa yazıblar.

Qar, buz üstündə yox, daş-dəmir üstündə ki, başqa bir uşaq olum...

Cəlal Ax Qonça! Ax!...

(O Səndəlin üstündə oturubdur. Bir qaç an gözlərini əlləri ilə tutur. Eləki açır, görür uşaq yoxdur və özü-özünə deyir:)

Özündən sonra...özündən sonra...özün kimi məni də dəli elədin!...

Yox, səni kimsə anlamaz! Qonçaları da !...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir, dost...

Vay! Demədin mən bu uşağa nə cavab verim!...

Pərdə düşür.

قونچا (غنچه)

آ. ائلیار

پرده اول

شخصیت ها:

قونچا دخترک 8-9 ساله، گل فروش

آیدین 24 ساله معلم ، نویسنده

جلال 26 ساله معلم، نقاش ، دوست آیدین

مادر 30 ساله ، مادر قونچا

دخترک 9 ساله گل فروش، آشنای قونچا

پسرک 10 ساله، آشنای قونچا

دکتر در بیمارستان

پرستار در بیمارستان

دو پلیس در پیاده رو

راننده در خیابان

مغازه دار در دکان

رهگذران زن و مرد و بچه ها

پرده یک

صحنه اول

خیابان

قونچا(غنچه)، با مانتوی کهنه و روسری، جلوی دکان بقالی، پهلوی میزی که بر روی آن جعبه های میوه قرار دارند، ایستاده است. در کنارش یک سطل پلاستیکی، پر از دسته های گل دیده میشود. او دو دسته گل در دست دارد، و داد میزند " گلهای تازه " ... زن و مرد و کودک در آمد و شد اند. گوش از صدای ماشینها در رنج است.

قونچا آی آقا! گلهای تازه دارم. آی خانم! گلهای تازه دارم... خانم یه دسته گل ببر! آقا یه دسته گل ببر! فراموش نکن، بیا ببر! ارزونه ها، ارزون...

دو بچه، دختر و پسر، پیش او میایند. دخترک چند دسته گل دربغل دارد. پسرک در جعبه ی چوبی ایکه با نخ به گردنش آویخته، سیگار و فندک و آدامس گذاشته است.

دخترک چیزی فروختی؟

قونچا نه!

دخترک منم نفروخته ام.

پسرک اما من یک بسته سیگار فروخته ام...

دخترک چاخان میگه . چیزی نفروخته.

قونچا آره؟ چاخان میگی؟

پسرک نه به خدا، فقط یه بسته سیگار فروخته ام.

در میان صحبت، یکهو بچه ها متوجه میشوند که دو نفر پلیس دارند میایند. و پا به فرار میگذارند. قونچا سطل گل را برداشته وارد مغازه میشود.

مغازه دار بچه میشه اذیت نکنی؟ یه روز پلیس ترا میگیره ها... باید با مادرت در این مورد صحبت کنم.

(قونچا ترسیده سکوت. مغازه دار وسایلش را مرتب میکند. پلیسها رد میشوند. و قونچا از در مغازه با احتیاط در حالیکه که سمت راست و چپ پیاده رو را می پاید- بیرون میاید.)

آیدین از مقابل مغازه رد میشود، که طبق معمول، دسته کلی از دخترک بخرد.

آیدین سلام دختر خانم ، گل منو داری؟

قونچا بله آقا. نگاه کنید هرکدامو میخواهید بردارید.(سطل را نشان میدهد و او یک دسته گل بر میدارد.)

آیدین خیلی وقته با هم آشنا هستیم . میشه بپرسم اسمت چیه؟

قونچا قونچا.

آیدین منم آیدین هستم. در مدرسه به بچه ها درس مدم.

قونچا پس شما آقا معلم هستین.

آیدین بله. تو هم مدرسه میری؟

قونچا نه. من شناسنامه ندارم. پدرم میخواست بگیره اما فوت کرد. مامانم میگه لازم نیست مدرسه برم. باید کار کنم. هرچی در بیاد خوبه.

آیدین دوست داری مدرسه بری؟

قونچا آره دوست دارم. اما باید کار کنم. ما فقیریم.

آیدین مامانت کار نمیکنه؟

قونچا چرا میکنه. تو خونه کار میکنه. اما پول کمه، نمیرسه. همیشه اش میگه پول نداریم.

آیدین بیا این هم پول گل. برای هفته آینده، پنجشنبه، باز یه چیزی نگه میداری.

قونچا باشه. (در جیب اش دنبال پول خرد میگردد که نمی یابد.)

آیدین جانم، لازم نیست دنبال پول خرد بگردی، بقیه اش باشد برای تو. خدا حافظ.

قونچا خدا حافظ.

آیدین کمی از مغازه دور شده است. پلیس ها برگشته اند، و دارند میایند. قونچا وسایل خود را برداشته فرار میکند. ناگه صدای ترمز خود روی بلند میشود. آیدین برگشته می بیند، قونچا دراز به دراز روی آسفالت خیابان افتاده است!

آیدین قو..نچ... : قو..نچ... (صدا زده، میدود.)

راننده بی پدر و مادر! جلو ماشین میدوی، میخواهی منو بدبخت کنی؟ (قونچا بیهوش افتاده)

آیدین فحش نده. کمک کن ببریمش بیمارستان.

راننده آقا این بچه ی شماست؟

آیدین نه. آشنای منه...

پلیس ها میرسند. تصادف رسیدگی میشود و بچه را به بیمارستان میبرند. مغازه دار زنگ زده توسط همسایه، به مادر قونچا خبر میدهد.

صحنه دوم

بیمارستان

اتاق بیمارستان. دکتر و پرستار و مادر دخترک و آیدین بالای سر قونچا هستند. او به هوش آمده ولی حالش خوب نیست.

دکتر شانس آورده که چیزی نشده. ولی یک هفته باید اینجا بمونه. (پرستار و دکتر از اتاق خارج میشوند.)

قونچا مامان نترس. من نمرده ام. فقط بدنم مثل برگ میلرزه.

مادر (در حال گریه) دخترم از مرگ نجات پیدا کردی.

آیدین نترس، آنهم درست میشه. باید استراحت کنی.

قونچا مامان گلام چه شدند؟

مادر نمی دونم دخترم.

آیدین همه اش را آوردیم. خیالت راحت باشه. من آنها را می برم و پولش را به مامانت میدهم. راضی هستی؟ (پول را میدهد.)

مادر ممنون.

قونچا بله. عمو، متشکرم. شما مثل بابای من، خیلی مهربان هستید.

آیدین خواهش میکنم. من میرم ولی فردا به تو سر میزنم. خداحافظ. (او از اتاق خارج میشود.)

قونچا خدافظ

مادر خدا حافظ

صحنه سوم

دوست

اتاق آیدین. میز و صندلی و میبل. چند عدد عکس، از نویسندگان، روی دیوار. کتابها در قفسه. لپ تویی روی میز تحریر. و دو گلدان بزرگ پر گل در گوشه های میز. او مشغول مطالعه کتاب است. تلفن زنگ میزند. جلال دوست آیدین میخواهد او را ببیند. جلال بعد از مدت کوتاهی وارد میشود.

جلال هیچ معلومه تو کجایی؟ دو روزه بهت زنگ میزنم، نیستی.

آیدین میدونی چرا نیستم؟

جلال نه، نمیدونم.

آیدین پس بدون! میخواهم برای خودم درد سر درست کنم!

جلال مبارک باشه. میخواهی ازدواج کنی؟

آیدین برو بابا. تو هم که دلت خوشه. ازدواج چیه. اینقدر هم بی عقل نیستم.

جلال خوب، پس چه سر دردی داری؟

آیدین- یک دوست کوچولو دارم، اسمش قونچاست. کار گل فروشی میکنه. میخواهم همین روزها ببرم مدرسه، ثبت نام اش کنم. البته باید مخارجش را هم بپردازم. از این چندرغاز حقوقم. پدرش فوت کرده و مادرش کار درست حساسی ندارد. خوب حالی شدی کجای سرم درد میکنه؟

جلال فهمیدم. داخل سرت. مغزت کار نمیکنه و فکرت اشکال داره. حال گرتیم تو این کار را کردی. ولی فردا مشکلی برایت پیش آمد و نتوانستی به این بچه برسی، آنوقت چی میشه؟ این گلها را هم از او خریدی، واسه همینکه اینجا را "باغ گلستان" کردی؟

آیدین بله از او خریده ام. ولی حالا بهتره بدونی اگر روزی عمو آیدین نباشه، حتماً عمو جلالش هست.

جلال وای خدای من! تو منو هم قاطی این کارها میکنی؟ نه جانم. نه. روی من حساب نکن. من به این تله-مله ها نمیافتم.

آیدین نترس. من چیزیم نمیشود. حالا ساوالان هست. وقتی هم نباشه، سهند که هست.

جلال نه برادر، نه! روی من حساب نکن. من سهند و ساوالان سرم نمیشود.

آیدین میشود، خوب هم میشود. وقتی من نباشم می بینی که میشود.

جلال تو نباشی، منم نیستم. میشه به من بگی نتیجه این کارها چیه؟

آیدین نتیجه اش اینه که تو میتونی یه تابلوی زیبا از منو دوستم بکشی. آن هم میشه شاهکارت.

جلال نه، نمیگشم. من آنچه را که می بینم میگویم. نه آنچه را که خیال و رویای توست.

آیدین اینو هم می بینی و می کنی. مطمئن باش.

جلال تو فکر میکنی با فرستادن یه بچه به مدرسه، بچه ها از خیابان جمع میشوند؟ مخارج یه بچه رو دادی، همه چیز درست شد؟ هزاران بچه تو خیابان هستند؛ آنها را میخواهی چکار کنی؟ نه جانم، این راهی که تو میروی راه حاتم طایی ست. نه راه من. نمیدانم تو دیونه ای، عاشقی، حاتم طایی هستی، چه هستی؟ نه، تو همه اینها هستی. ولی من میدونم که هیچکدام اینها نیستم. گیرم صد نفر جمع کردی و برایشان خانه ساختی. با بقیه میخواهی چکار کنی؟ حالا برای بچه های یک شهر اینکار رو کردی با بچه های همه شهرها میخواهی چکار کنی؟ پول و هزینه اش را از کجا تأمین میکنی؟

آیدین از مردم و دولت.

جلال نه مردم هزینه میکنند و نه دولت. تازه اگر هم بکنند، چندرغازی میدهند که بدرد هیچ مشکلی نمیخورد. گیرم اینجا و آنجا چند تا خانه

درست شد، فقط عده کمی از بچه ها میتوانند از آنها استفاده کنند. بقیه باز آواره ی خیابانها هستند. درد باید از ریشه حل بشود. نه از شاخ و برگ.

آیدین- مشکل را هم از شاخ و برگ حل میکنیم و هم از ریشه. خیالت راحت باشد. چیزی فراموشمان نمی شود.

جلال خوب بکن ببینیم.

آیدین یک ماه از وقت ثبت نام گذشته . بد وقتی ست. تو با خانم مدیر دوست هستی ، صحبت میکنی که شاگرد جدید را بپذیره. من هم مادر بچه را بر میدارم میبرم ثبت احوال که شناسنامه بگیریم. میدونی همیشه دست روی دست گذاشت و نشست، که این غنچه ها پرپر بشوند. باید با آتش اینها سوخت. حالا تو اسمش را هر چه میخواهی بگذار. دیوانگی، عشق، بی عقلی. مهم نیست مهم این است که برای اینها کاری بکنیم. حداقل غنچه ی لبخندشان بشکفت.

میخواهی بروی ازدواج کنی و بچه بیاری و غلام بشی؟ یا میخواهی تحصیل کنی و دکتر بگیري؟ این را بدان اگر دنبال اینکار ها بروی خودم میام میشینم روی میزت! برای من مسئله مرغ اول بود یا تخم مرغ، درست نکن! هم شاخه را باید زد و هم ریشه را. یک عده آن را میزنند، و یک عده هم این را. این مشکلات با پدر و مادر را باید از همه سو زیر ضرب گرفت. تمام. پول تابلوهایت را لازم دارم. هر چه فروختی کنار میگذاری. منم هرچه کتاب در آوردم پولش را میگذاریم روی آن.

جلال باشه . پس من میرم صحبت میکنم.

آیدین صحبت میکنم نه، باید راضی اش کنی.

جلال نگران نباش. حالا کی با این بچه آشنا شدی؟

آیدین بیا برات تعریف کنم...

(در حال صحبت هر دو از اتاق بیرون میروند.)

صحنه چهارم آرزو

غنچه روی تخت بیمارستان ، در اتاق خود نشسته فیلم کارتونی نگاه میکند. دقایقی بعد فیلم پایان مییابد . او تلویزیون را خاموش میکند. در این حال آیدین با یک بسته هدیه، وارد اتاق میشود. بعد از ظهر است، و مدارس تازه تعطیل شده اند.

آیدین سلام. عمو جان ، چطوری؟ حالت خوبه ؟
قونچا (از تخت پایین آمده، دمپایی به پا کرده، دست میدهد) مرسی، خوبم. فقط یک کمی تو خودم میلرزم.
آیدین آن یک ذره هم تمام میشه. بیا این را برای تو آوردم. (بسته هدیه را به او میدهد)

قونچا می تونم بازش کنم؟
آیدین چرا که نه؟ برای تو ست.
قونچا (باز میکند) اوه! مداد رنگی و دفتر نقاشی! شکلات و آدامس . خیلی ممنون. نقاشی خیلی کم بلدم. فقط بعضی وقتها نقاشی دوستم را کشیده ام ؛ برده مدرسه ، نمره خوبی هم گرفته.
آیدین اوه! پس تو خوب بلدی. فکر کردم باید یادت بدهم.
قونچا بله. دوست دارم یاد بگیرم.
آیدین پس بیا با هم یک چیزی نقاشی کنیم. بگو چه دوست داری بکشی؟
قونچا یه بادبک. با نخ اش. اینجوری میره هوا. (با حرکت دست نشان میدهد)

آیدین بکش، من هم نگاه میکنم.
قونچا (او نقاشی را تمام کرده به دست آیدین میدهد) خوبه؟
آیدین عالیه. من اندازه تو که بودم نمی تونستم به این زیبایی نقاشی کنم.
قونچا مرسی.
آیدین گفتی کمی تو خودت میلرزی؟ چه جوری؟
قونچا (دست هایش را مشت کرده و تن و سرش را میلرزاند) اینجوری.
دکتر گفت کم شده، میره.
آیدین فهمیدم. حتماً میره . باید صبر کنی. وقتی خوب شدی، از اینجا

رفتی، دوست داری باز هم گل فروشی کنی؟
قونچا پول لازم داریم. آره باید کار کنم. همیشه به مادرم کمک نکنم.
آیدین نه، فکر پول و کار و مادر را نکن. میخوام بدونم اصلاً خودت چه دوست داری؟ فکر کن پول هست. لازم نیست کار کنی.
مادر هم کمک لازم ندارد. خودت چه دوست داری؟ میخواهی چه کار کنی؟
قونچا (کمی به فکر فرو میرود) چه دوست دارم؟ دوست دارم بازی کنم.
آیدین بازی بلدی؟

قونچا آره. لی لی بازی، پنج سنگ، توپ بازی (همه را با حرکاتش نشان میدهد)، مدرسه برم. گردش کنم. نه، همیشه! آن وقت دوستام نیستند.
آنها میرن خیابون آدامش و گل بفروشنند. شیشه ماشین پاک کنند، سی دی و اینها بفروشنند. دستفروشی بکنند. دیگه کسی نیست با من بازی کنه.
آیدین چرا بچه های دیگه هستند. با آنها دوست میشی و بازی میکنی.
مدرسه هم بری، باز دوستان تازه پیدا میکنی.
قونچا نه. نمیخوام دوست پیدا کنم.
آیدین چرا؟ آدم دوست های تازه پیدا کند که بد نیست.
قونچا نه! نمیخوام دوست پیدا کنم!
آیدین میشه بگی چرا دوست نداری؟
قونچا دوستم مرده!
آیدین متأسفم. کی؟

قونچا چند ماه پیش بود. میدونید منم با او مردم. یعنی میخواستم بمیرم ولی نگذاشتند. یه روز آمدند او را با ماشین بردند قبرستون.
تازه موادی شده بود. نمیدونستم. وقتی فهمیدم زیاد گریه کردم. خیلی دوستش داشتم. خیلی مهربان بود. خیلی خوب بود. خیلی گریه کردم. بهش گفتم ترا خدا این کار و- نکن. گفت نمیکنم. ولی رفت باز هم کرد.
میدونستم میمره. مرد. خیلی خیلی گریه کردم. نباید میکردم؟
آخه دوستم بود. دوستش داشتم. سلامتی اش داشت خراب میشد.
من هم میدونستم که میمیره. شنیده بودم این جور بچه ها زود می میرن.
خیلی می ترسیدم. خیلی. آن مرد، من هم مریض شدم.
یه روز دیدم مادرش با یه دسته گل، آمد سوار اتوبوس شد که بره قبرستون. منم با اتوبوس بعدی به دنبالش رفتم.

دیدم دسته گل-و- رو قیراو گذاشته گریه میکنه. صبر کردم تا تمام شد و رفت. عصر بود.

رفتم سر قبر دوستم. صورتم و- گذاشتم رو خاک اش، دراز کشیدم . و سیر اشک ریختم. التماس کردم که در را باز کند من هم برم پیشش؛ ولی نکرد.

ماندم فقط اشک ریختم...دیگر نفهمیدم چه شد...
صبح بود که صاحب قبرستون منو برداشت و برد دفتر اش. بعد پلیس آمد . مادرم به آنها گفته بود که من گم شده ام.
نه نمیخوام با کسی دوست بشم. می ترسم. می ترسم باز یه چیزی بشه، دوستم به حرفم گوش نکنه، بمیره.
آخه میدنیدم آدم دوست داره. خیلی خیلی دوست داره. اندازه همه آسمانها. همه ستاره ها. همه ی دریا ها(با حرکات دستش بزرگیها را نشان میدهد). بعد یکهو، دوست آدم می افتد و میمیرد.
میخواستم من هم آنجا بمیرم...میدونید... (هق هق میگرید).

آیدین گریه نکن جانم . ببخش که دردت را تازه کردم. میدونم سخته. خیلی سخته. من هم یه روز احساس کردم دوستم حالش خوب نیست. سلامتی اش را از دست میده. احساس کردم معتاده. اما پیشش نبودم، که خوب مطمئن بشم، بدونم دردش چیه؟ و کمک اش کنم. ماندم لای شک و نگرانی، و همه اش گریستم. خانواده او دانستند که ناراحتم ، اشکم در آمده، ولی نفهمیدند چرا؟

قونچا منو فهمیدند که شما را بفهمند؟ هر وقت منو فهمیدند شما راهم میفهمند. دور از شما، دور از شما، آدم بزرگها خیلی کوچک اند!
آیدین باشه، کار دوستی به عهده ی خودت. هر طور خواستی انجام میدی. گفتم میخوامی مدرسه بری. اگر مادرت راضی باشه میری ،بله؟
قونچا چرا نمی رم؟ دوست دارم برم . خیلی هم دوست دارم. میخوام بنویسم، بخوانم، نقاشی کنم. چیز یاد بگیرم. میخوام تو خیابون هر چه می بینم بخونم.

میخوام عوض اینکه هر روز صبح تو خیابانها راه بیفتم به این آقا و آن خانم التماس کنم گل بخرند، به مدرسه بروم.
مگه میشه؟ من هیچی ندارم. نه شناسنامه، نه لباس و کیف، نه کتاب، نه مداد. هیچ چی. هیچ چی!

آیدین من با مامانت حرف میزنم . ببینیم میشه یا نه. فقط خواستم اول بدونم خودت چی میگی.

قونچا خودم که دوست دارم. آگه بشه.

آیدین بسیار خوب عموجان! مواظب خودت باش. تا بعد. (او را در آغوش میگرد)

قونچا ولی نرین یکهو نیابین ها! من شما را پیدا نمیکنم.

آیدین نه جانم ، نگران نباش. میام. مواظب خودت باش. به امید دیدار.

قونچا به امید دیدار(مداد و دفتر بر میدارد که نقاشی کند).

پرده ی دو

صحنه ی پنجم

مادر

خانه غنچه. اتاقی ست سه در چهار با یک پنجره؛ برای خواب و آسایش و آشپزی. کنار دیوار لحاف و تشک، وسایل آشپزخانه و یک چرخ خیاطی به چشم میخورند. با صدای زنگ در، مادر غنچه بیرون میرود، و آیدین را به داخل خانه راهنمایی میکند.

مادر خیلی خوش آمدید، به خانه ی فقیران. بفرمایید بشینید،(تعارف را با دستش نشان میدهد). میل دارید چیزی بخورید، بگید. به کوچکی خانه و بی چیزیمان نگاه نکنید؛ قلبمان بزرگ است. خدمت تان نان و پنیر داریم، و چایی.

آیدین ممنون. چایی میخورم.

مادر راحت پیدا کردید؟

آیدین بله. اینجا همسایه یتان کمکم کرد.

مادر ما شما را خیلی اذیت میکنیم.

آیدین (روی دو زانو می نشیند) خواهش میکنم. نه، اذیتی در میان نیست. من مسئله غنچه را مسئله خودم میدانم. به خاطر همین هم خواستم با شما صحبت کنم. راضی هستید بچه به مدرسه برود؟

مادر (چایی میدهد). چرا باید راضی نباشم. این آرزوی بزرگ هر مادری ست که فرزندش به مدرسه برود، بزرگ شود، و شغلی داشته باشد. خوشحالم که ما مثل بعضی از آدمها، بخاطر فقر و از روی ناچاری، پا به راههای نادرست نگذاشته ایم. روی پای خودمان ایستاده ایم. پدر و مادرم هم در حد توان شان یاور مان بوده اند. اما مشکلاتی هست که موجب شده ما نتوانیم راحت زندگی کنیم. غنچه شناسنامه ندارد.

آیدین این را غنچه هم به من گفت.

مادر برای اینکه سند ازدواج ندارم. نامزد بودم پدرش فوت کرد. در شش ماهی که باهم بودیم من حامله شدم. او عملگی میکرد. یک روز رفت سرکار و دیگر برنگشت. زیر آوار مانده بود. گفتند.

(چشمانش پر از اشک میشود). بچه در خانه متولد شد. برای اینکه این و آن کمتر حرف در بیاورند، او را برداشتم آمدم به شهر. و اینجا بزرگش کردم. من خیاطی میکنم، در خانه ها لباس برای مردم می شویم. با سختی یک جور میسازیم دیگر. غنچه پدرش را ندیده. تنها تعریف او را از زبان من شنیده، اما احساس میکند که خودش هم او را دیده است. گاهاً این هم دلم را تکه- تکه میکند. پدرش آدم جوانمرد و مهربانی بود.

پدرم خیلی سعی کرد از حاجی آقا کاغذی برای من بگیرد، ولی نشد. او میگوید: خودش شاهد نامزدی ما بوده، ولی نمی تواند آنرا به حساب عقد و ازدواج بگذارد. میگوید: از کجا معلوم، شاید بچه از یک مرد دیگری ست. نمی تواند کاغذ بدهد. پدرم میگوید: حل این مسئله پول کلانی میخواهد. اگر بدهیم حاج آقا با خوشحالی کاغذ را می نویسد.

آیدین شما می توانید شناسنامه پدر و مادر را آماده کنید؟

مادر بله، میتوانم.

آیدین بسیار خوب. باقی کار با من. آشنایی پیدا میکنم که شاید بتوانیم برای بچه شناسنامه بگیریم.

مادر باشد. من شناسنامه ها را میاورم. ولی متأسفانه باید بگویم مخارج تحصیل را نمی توانم بپردازم.
آیدین هزینه تحصیل را من به عهده میگیرم. خیالتان راحت باشد.
مادر زنده باشید. شما برای ما خیلی محبت و مهربانی میکنید. میتونم بپرسم چرا اینهمه برای ما ، این بچه، محبت میکنید؟

آیدین بخاطر اینکه هنوز یاد نگرفته ام بگویم "به من چه". شاید روزی من هم این سخن را یاد گرفتم و یا یکی آنرا به من هم یاد داد. آن وقت همه چیز را درست خواهم دید؛ ولی اکنون وارونه می بینم. این هم یک بیماری ست که هرکس به آن مبتلا میشود، زود می میرد.

مادر آرزو میکنیم همیشه سلامت باشید. هیچوقت روز بد نبیند. من خیلی فراموش کارم. شما گفتید که مشکل غنچه را مشکل خودتان میدانید.

آیدین شما هم سلامت باشید. در حقیقت، انجام این کار پرداخت یک بدهی ست. بدهی را چکار میکنند؟ باید آنرا پرداخت کرد. من هم در کودکی کار کرده ام. همه کارهایی که امروزه بچه ها در خیابان یا محلهای کار انجام میدهند، انجام داده ام. فروش کبریت و سیگار قاچاق، بلیط، روزنامه و مانند اینها را انجام داده ام. بعد در کوره های آهنک پزی، آجر پزی، و کارخانه های کاشی سازی و سبزه پاک کنی کار کرده ام. از 8 تا 14 سالگی.

من کودکیم را در این کارها گم کرده و از دست داده ام. آنرا بیرحمانه از من گرفته اند. هنوز که هنوز است به دنبالش میگردم.
در این میان یکی بر سر راهم قرار گرفت و گفت: این کارها را رها کن. آنها برای بچه ها نیست.

برو دنبال درس و مدرسه. و سالها کمکم کرد ، که خود را از باتلاق رها کنم. از اینرو نمی توانم بگویم "به من چه".

مادر اینه که میگویند: درد را پیش دردمند بگو. عظمت درد " اصلی " را تنها کرم" میداند.

آیدین پس، فردا صبح، ساعت نه ، جلوی اداره همدیگر را می بینیم.

مادر باشد. میام.

آیدین به امید دیدار.

مادر به امید دیدار.

پرده دوم

صحنه ششم

سرور

اتاق غنچه. آیدین، جلال و مادر غنچه برای ملاقات او آمده اند. بعد از احوال پرسى:

غنچه مامان، دکتر گفت "خوب شده ام. میتونم برم". (با خوشحالی) مادر فرزندم از مرگ نجات یافتی. خوشحالم که خوب شدی. آیدین حالا که خوب شدی پس حاضر شو به مدرسه بری. این کیفیت ات... (جلال حرف او را قطع میکند). جلال این هم لباس مدرسه ات ثبت نام هم کردیم.

غنچه (هدیه ها را گرفته نگاه میکند) وای، یعنی میتونم به مدرسه برم؟ مرسى عموجان. مرسى عموجان. (با عمو هایش دست میدهد) مرسى مامان. (مادرش را می بوسد). هیچ وقت این قدر خوشحال نبودم. کاشکی همه بچه های خیابان می تونستند به مدرسه بروند. کاشکی همه بچه های دنیا مثل من خوشحال می شدند. میخوام درس بخوانم معلم بشوم. میخوام همه بچه ها به مدرسه بروند. میخوام همه بچه ها با شادی بزرگ شوند... عمو، چرا دست بچه ها از مدرسه کوتاه میشود؟ (از آیدین می پرسد) آیدین عموجان سؤال سختی می پرسى. جواب این حرف را وقتی بزرگ شدى پیدا میکنى. وقتی بزرگ شدى... (از اتاق بیرون میروند).

صحنه هفتم

چه جوابی بدهم

اتاق آیدین. تلفن زنگ میزند. او در خانه نیست. بعد از مدت کوتاهی جلال با کلید آیدین وارد میشود. و مات و متحیر میماند. همه چیز به هم ریخته

است. از زیر پایش کتابی برداشته عنوانش را میخواند «کودک گل فروش». و آن را روی میز میگذارد.

جلال (با خودش) گفتم که کارت را به دست ازما بهتران نده!... نگاه کن! مثل اینکه گراز وارد خانه شده، همه چیز بهم ریخته و درب و داغون شده است! حالا جواب این بچه را چه باید بدهم؟ اینها دست شان مثل نیش مار زهر آهگینه. و دلهاشان چون جویبار خیابان چرکین. اما تو ساده ای. مثل کیوتر. و نه چون مار هوشیار. نمی بینی همه جا را به زهر آغشته اند؟! و گلها زیر پایشان لگد کوب شده؟! از بوی گندشان به سایه سار دلهای گوارا پناه بردی، ولی زهرشان رهايت نکرد.

روز، چهره ایشان را آراستند و شبها، کارشان آدم دزدی و غارت شد!... تو شیفته ای دوست من. شیفته ای.

به عشق تو رشک می برم دوست!

به عشق تو برای زندگی. برای انسان. و گیاه و طبیعت رشک می برم!

به عشق تو رشک می برم دوست!

نگفتی جواب این بچه را چه باید بدهم؟

نگفتی جواب شاگردانت را!

آی غنچه! آی ..

غنچه با لباسی سپید، توری، چون پریان کوچولو، از در وارد میشود):

غنچه عمو جان! تنهایی!؟

جلال وای! بچه تو اینجا چکار میکنی!؟

غنچه عمو جان صدایم کردید. آمدم با شما حرف بزنم.

جلال حرف بزنی!؟ با عمو حرف بزنی!؟

غنچه (راه میرود، سخن او با حرکات بدنش هماهنگ است). آره، که تنها نمونید. میخوام از این کتاب با شما حرف بزنم، که از دندان آدم دزدها افتاده ... (او کتاب "کودک گل فروش" را در دست دارد):

"...کودکم. مثل همه کودکان. اما مثل همه زندگی نمیکنم.

دلم خیلی چیزها میخواهد، اما دستم به چیزی بند نیست. کار میکنم، به خانواده پول میدهم. مدرسه نمی روم. نمیدانم چرا.

شادی و لذت نمی شناسم. دوست نزدیکم گرسنگی ست. شبها در آغوش هم میخوابیم. هیچوقت نشده کسی اسمم را بپرسد. حتی وقتی که مریض شده ام. تنها هستم. تنهای تنها...

گاهاً فکر پدر و مادرم، خواهر و برادرم، برم میدارد. میخوام برای آنها لباس نو بخرم، هوا سرد شده است. و بهشان بگویم: " برای من کفش نوبخرند " تا هنگام فروش آدامس و گل و پاک کردن شیشه ماشین راحت باشم. میخوام کسی به خاطر لباس کهنه ی خواهر و برادرم به آنها توهین نکند.

خیلی دلم میخواد لباس نوی داشته باشم، ولی وقتی میخوام بخرند میگویند "حالت خوشه، پول کجا بود، کرایه خانه عقب افتاده است!" بعضی وقتها یواشکی پول کمی جمع میکنم. برای خودم نه. برای بزرگترها. میخوام برایشان هدیه بخرم. که خوشحال باشند، و من لبخندشان را ببینم. لبخند بزرگترها را خیلی دوست دارم. اگر خودم اشتباهاً بخندم با اخم و تخم میگویند: "بس کن! چه شده هر هر میخندی." و من دیگر خندیدن یادم میروود. نمیدانم، انگار بزرگترها مهمتر اند.

پدر و مادرم مریض شدند پول نداشتم آنها را به بیمارستان ببرم. برای برادرم نتوانستم کار پیدا کنم. رفت مواد مخدر فروخت، گرفتند! به خورشید خانم گفتم سوز برف و سرماست. نرو، بمان پیش ما، گرم کن. به حرفم گوش نکرد. من هم مریض شدم. هر وقت برف و باران میاد سقف خانه اشک میریزد. کاسه و بشقاب میخواد. و دیوار خانه مثل دستهای مادرم ترک میخورد. همه خسته به خانه میرسیم. پدرم از درد ناله میکند. مادرم عصبانی میشود. میخوام بوسشان کنم و بگویم که دوستشان دارم. ولی خجالت میکشم.

نقاشی را خیلی دوست دارم. کار کرده ام. نه، پول کاغذ و مداد نداده ام. یعنی نداشته ام که بدهم. من با انگشتم نقاشی میکنم. شکل کفش و دستکش و کاپشن و خورشید میکشم. روی برف. وقتی بزرگترها سردشان است و آنها را می بینند، گرمشان میشود و لبخند میزنند. دوستی ندارم. با بازی، تازه آشنا شده بودم که دیگر وقت پیدا نکردم اوخت شوم. او هم گذاشت و رفت. و همیشه برابم غریبه ماند!

می شناسی ام؟ من آن دخترکم. آن پسرکم. آن غنچه ی تشکفته ی پرپر. کودکم. مثل همه کودکان. اما طور دیگری زندگی میکنم! زندگی من را

این جوری نقاشی کرده اند. نه روی برف. نه روی یخ. بلکه روی سنگ،
روی آهن ! که کودک دیگری باشم...

جلال آخ غنچه! آخ ! ... (او روی صندلی نشسته است. چهره خود را با
دستش می پوشاند. و بعد از لحظاتی که دست بر میگیرد، می بیند غنچه
ناپدید شده است.)

... به دنبال خود ... به دنبال خود.. مرا هم مثل خودت دیوانه کردی! ...
نه، کسی ترا درک نمیکند. نه، کسی غنچه ها را درک نمیکند! ...
توشیفته ای دوست من! شیفته ای!
به عشق تو رشک می برم دوست! ...
وای! نگفتی به این بچه چه جوابی بدهم؟ ...

پرده میافتد.